

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра міжнародного менеджменту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Формування експортного потенціалу підприємства харчової промисловості
(на матеріалах ТОВ «Лубенський молочний завод», м. Лубни)

Студентки 2 курсу, 3м групи,

спеціальності 073«Менеджмент»

спеціалізації «Менеджмент

зовнішньоекономічної

діяльності»

Калінки Каріни Андріївни

Науковий керівник

кандидат екон. наук,

старший викладач

Демків Юлія Михайлівна

Гарант освітньої

програми

канд. екон. наук,

доцент

Серова Людмила Петрівна

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра міжнародного менеджменту

Освітній ступінь магістр

Спеціальність менеджмент

Спеціалізація менеджмент ЗЕД

Затверджую

Зав. кафедри міжнародного менеджменту

Т.М. Мельник

«___» _____ 20__ р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу студентіві

Калінці Каріні Андріївній

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускного кваліфікаційного проекту (роботи)

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства харчової промисловості

Затверджена наказом ректора від «___» _____ 20__ р. № _____

2. Строк здачі студентом закінченої роботи _____

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи Обґрунтування комплексу заходів щодо вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»

Об'єкт дослідження процес здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств харчової промисловості

Предмет дослідження теоретико-методичні засади здійснення
зовнішньоекономічної діяльності підприємств харчової промисловості

4. Консультанти по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Демків Ю.М		
2	Демків Ю. М		

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)
ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ЕКСПОРТНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЛУБЕНСЬКИЙ МОЛОЧНИЙ ЗАВОД»

1.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»

1.2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський
молочний завод»

1.3. Дослідження експортного потенціалу підприємства ТОВ «Лубенський
молочний завод»

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2 ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «ЛУБЕНСЬКИЙ
МОЛОЧНИЙ ЗАВОД»

2.1. Напрями удосконалення експортного потенціалу ТОВ «Лубенський молочний
завод»

2.2. Розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності експортної
діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»

2.3. Прогнозування фінансових результатів внаслідок реалізації запропонованих
заходів

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	<i>Затвердження змісту, теми, об'єкта та предмету дослідження.</i>		
2	<i>Отримання завдання на випускню кваліфікаційну роботу, складання календарного плану виконання.</i>		
3	<i>Виконання наукової статті.</i>		
4	<i>Написання випускної кваліфікаційної роботи.</i>		
5	<i>Оформлення роботи та її реєстрація на кафедрі.</i>		
6	<i>Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі.</i>		
7	<i>Зовнішнє рецензування випускної кваліфікаційної роботи.</i>		
8	<i>Подання та випускної кваліфікаційної роботи до екзаменаційної комісії та захист.</i>		

7. Дата видачі завдання « ____ » _____ 202__ р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи

Демків Юлія Михайлівна .

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Керівник проектної групи

(гарант освітньої програми)

Серова Л. П.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент Калінка К.А.
(прізвище, ініціали, підпис)

11. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____

(ПІБ, підпис, дата)

Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента _____

Калінки Каріни Андріївни

(прізвище, ініціали) може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії. Керівник проектної групи

(гарант освітньої програми) _____

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри _____

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » 20 ____ р.

Анотація

Випускної кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня Магістра

Тема: Експортний потенціал підприємства харчової промисловості на прикладі ТОВ «Лубенський молочний завод» .

Автор: Калінка Каріна Андріївна , студентка 2 курсу 3м групи Київського Національного Торговельно- Економічного Університету.

Науковий керівник : Демків Юлія Михайлівна , кандидат економічних наук, старший викладач кафедри міжнародного менеджменту.

Дипломна робота пропонує розробку комплексу заходів щодо підвищення ефективності експортної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод» . Було здійснено аналіз фінансово-економічної та зовнішньоекономічної діяльності підприємства та надана оцінка її ефективності. Крім того, було здійснено формування плану розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод». Проведено економічну оцінку ефективності реалізації проведення експортної операції до вибраної країни-контрагента.

Одержані результати можуть бути використаними ТОВ «Лубенський Молочний Завод » під час дослідження експортного потенціалу підприємства та організації експортних операцій.

Ключові слова: **ЕКСПОРТ, ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКСПОРТУ, ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ВНУТРІШНІЙ РИНОК, КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ.**

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 46 сторінках, має 24 таблиці , 10 рисунків, список використаних джерел з 30 найменувань, додатки.

Annotation

Final qualifying work
for an educational Master's degree

Theme: Export potential of a food industry enterprise on the example of Lubensky Dairy Plant LLC

Author: Kalinka Karina Andriivna, 2nd year student of 3rd group, Kiev National University of Trade and Economics.

Scientific adviser: Demkiv Yulia Mikhailovna, Candidate of Economic Sciences, Senior Lecturer at the Department of International Management.

The thesis proposes the development of a set of measures to improve the efficiency of export activities of LLC Lubensky Dairy Plant. The analysis of the financial, economic and foreign economic activity of the enterprise was carried out and an assessment of its effectiveness was given. In addition, a plan for the development of foreign economic activity of the enterprise Lubensky Dairy Plant LLC was formed. An economic assessment of the effectiveness of the implementation of the export operation in the selected counterparty country was carried out.

The results obtained can be used by Lubensky Dairy Plant LLC in the course of researching the export potential of the enterprise and organizing export operations.

***Key words:* EXPORT, export potential, EXPORT EFFICIENCY, Foreign economic activity, DOMESTIC MARKET, competitive advantages.**

The content of the qualifying work is set out on 46 pages, has 24 tables, 10 figures, a list of used sources of 30 titles, 4 annexes.

РЕФЕРАТ

випускної кваліфікаційної магістерської роботи на тему
«Експортний потенціал підприємства харчової промисловості»

(на прикладі ТОВ «Лубенський Молочний Завод»

Студентки Калінки Каріни Андріївни

Актуальність теми обумовлена тим, що у сучасних умовах під впливом інтеграційних процесів українські підприємства зіштовхуються з мінливістю середовища, в якому вони функціонують. Зміни змушують підлаштовуватись й оперативно переорієнтовуватись на нові задачі та цілі. Безсумнівно, малі та середні підприємства можуть бути більш гнучкими в мінливих умовах ринку, ніж великі, де велика кількість комплексних бізнес-процесів, тісно пов'язаних один з одним. Тому, якщо один із ключових бізнес-процесів підприємства зазнає впливу середовища, змінюється робота всієї організації. Особливо, якщо це бізнес-процеси пов'язані з зовнішньоекономічною діяльністю, яка є дуже важливою у роботі підприємства. Адже зазвичай вони стосуються або закупівлі сировини, без якої неможливе виробництво, або зі збутом продукції, що в свою чергу визначає економічний ефект підприємства – дохід та прибуток. Ці ключові аспекти діяльності, які менеджмент підприємства намагається вберегти стабільними та зробити все, щоб зміни не мали непередбачуваного впливу та негативних результатів.

Метою дипломної роботи є розроблення практичних рекомендацій щодо стратегічного планування розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства, економічне обґрунтування виходу підприємства на ринок збуту конкретної країни.

Досягнення поставленої мети потребує вирішення таких завдань:

- проведення аналізу фінансово-економічної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»;

- здійснення аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод»;
- дослідження експортного потенціалу підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод»;
- визначення напрямів удосконалення експортного потенціалу ТОВ «Лубенський молочний завод»;
- розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності експортної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»;
- аналіз фінансових результатів внаслідок реалізації запропонованих заходів.

Питаннями планування розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства займалися такі українські та зарубіжні вчені, як О. Пшик-Ковальська, О.Саміла, Л.Кривко, О. Джусов, Т. Рибаківа тощо.

¹⁰ Об'єктом дослідження цієї роботи є система управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у контексті планування освоєння нових закордонних ринків збуту.

Предмет дослідження – практичне обґрунтування планування розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод».

Теоретичною базою дослідження є сучасні теорії ринкової економіки, наукові концепції, монографії та періодичні публікації українських і зарубіжних учених з питань підприємництва, менеджменту, формування механізмів управління розвитком підприємства, зокрема його зовнішньоекономічної діяльності.

Основний науковий результат роботи полягає у такому:

1. Здійснено аналіз фінансово-економічної та зовнішньоекономічної діяльності підприємства та надана оцінка її ефективності;
2. Було здійснено формування плану розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод». Було

сформовано 2 сценарії розвитку – виходу на два перспективні закордонні ринки збуту із продукцією підприємства.

3. Було проведено економічну оцінку ефективності реалізації проведення експортної операції до вибраної країни-контрагента

Одержані результати можуть бути використаними ТОВ «Лубенський Молочний Завод» під час дослідження експортного потенціалу підприємства та організації експортних операцій.

Ключові слова: ЕКСПОРТ, ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКСПОРТУ, ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ВНУТРІШНІЙ РИНОК, КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ.

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 46 сторінках, має 24 таблиці, 10 рисунків, список використаних джерел з 30 найменувань, 4 додатки.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2020 рік.

¹¹ Рік захисту роботи – 2020 рік.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1 ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЛУБЕНСЬКИЙ МОЛОЧНИЙ ЗАВОД»	5
1.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»	5
1.2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод».....	16
1.3. Дослідження експортного потенціалу підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод»	20
Висновки до розділу 1	22
РОЗДІЛ 2 ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «ЛУБЕНСЬКИЙ МОЛОЧНИЙ ЗАВОД».....	23
2.1. Напрями удосконалення експортного потенціалу ТОВ «Лубенський молочний завод»	23
2.2. Розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності експортної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод».....	28
2.3. Прогнозування фінансових результатів внаслідок реалізації запропонованих заходів	41
Висновки до розділу 2	43
ВИСНОВКИ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46
ДОДАТКИ	49

ВСТУП

Актуальність теми обумовлена тим, що у сучасних умовах під впливом інтеграційних процесів українські підприємства зіштовхуються з мінливістю середовища в якому вони функціонують. Зміни змушують підлаштовуватись й оперативно переорієнтовуватись на нові задачі та цілі. Безсумнівно, малі та середні підприємства можуть бути більш гнучкими в мінливих умовах ринку, ніж великі, де велика кількість комплексних бізнес-процесів, тісно пов'язаних один з одним. Тому, якщо один із ключових бізнес-процесів підприємства зазнає впливу середовища, змінюється робота всієї організації. Особливо, якщо це бізнес-процеси пов'язані з зовнішньоекономічною діяльністю, які є одними з найважливіших у роботі підприємства. Адже зазвичай вони стосуються або закупівлі сировини, без якої неможливе виробництво, або зі збутом продукції, що в свою чергу визначає економічний ефект підприємства - дохід та прибуток. Ці ключові аспекти діяльності, менеджмент підприємства намагається вберегти стабільними та зробити все, щоб зміни не мали непередбачуваного впливу та негативних результатів.

Одним із способів управління підприємством у нестабільних умовах середовища функціонування є планування розширення зовнішньоекономічної діяльності. Адже воно націлене на диверсифікацію бізнесу, а отже й на мінімізацію ризиків, пов'язаних із несприятливим впливами середовища функціонування підприємства.

Планування розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства є комплексним процесом, в якому мають бути враховані різноманітні фактори. А вибір нового іноземного ринку має бути обґрунтованим. Саме вивченню цих аспектів присвячена дана робота.

Питаннями планування розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства займалися такі українські та зарубіжні вчені, як О. Пшик-Ковальська, О.Саміла, Л.Кривко, О. Джусов, Т. Рибаківа тощо.

Теоретичною базою дослідження є сучасні теорії ринкової економіки, наукові концепції, монографії та періодичні публікації українських і зарубіжних учених з питань підприємництва, менеджменту, формування механізмів управління розвитком підприємства, зокрема його зовнішньоекономічної діяльності.

Метою дипломної роботи є розроблення практичних рекомендацій щодо стратегічного планування розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства, економічне обґрунтування виходу підприємства на ринок збуту конкретної країни.

Досягнення поставленої мети потребує вирішення таких завдань:

- проведення аналізу фінансово-економічної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»;
- здійснення аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ³ «Лубенський молочний завод»;
- дослідження експортного потенціалу підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод»;
- визначення напрямів удосконалення експортного потенціалу ТОВ «Лубенський молочний завод»;
- розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності експортної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»;
- аналіз фінансових результатів внаслідок реалізації запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження даної роботи є система управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у контексті планування освоєння нових закордонних ринків збуту.

Предмет дослідження - практичне обґрунтування планування розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод».

База дослідження - ТОВ «Лубенський молочний завод».

Методи дослідження. При техніко-економічному аналізі господарської (у тому числі зовнішньоекономічної діяльності) було застосовано статистичні методи дослідження числових даних: вертикальний (структура показників) та горизонтальний (динаміка показників) аналіз; при обґрунтуванні запропонованого напрямку розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства було використано метод сценаріїв, а при розрахунку показників ефективності було використано методи дисконтування, а також розрахована економічна ефективність зовнішньоекономічної угоди купівлі-продажу з використанням системи показників.

Практична значущість. Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію в зовнішньоекономічній діяльності підприємства у контексті освоєння нових ринків збуту.

Інформаційну базу дослідження склали: економічна література і періодичні видання, аналітичні дані з різних напрямків діяльності підприємництва молочної галузі, матеріали органів державної статистики України, програми розвитку підприємства, а також результати досліджень, виконаних автором. У роботі використані статистичні та евристичні методи, порівняльний та техніко-економічний аналіз, узагальнення експертних оцінок.

РОЗДІЛ 1

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЛУБЕНСЬКИЙ МОЛОЧНИЙ ЗАВОД»

1.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»

Повне найменування організації Товариство з обмеженою відповідальністю «Лубенський молочний завод». Скорочене – ТОВ «Лубенський молочний завод». Дане підприємство є одним найбільших харчових підприємств України. Будівництво молокозаводу розпочалося ще в 1937 році [24].

Протягом майже 80-річного досвіду діяльності підприємство не зраджує⁵ основним традиційним канонам харчового виробництва: смак, якість, натуральність.

Основний вид діяльності:

10.51 Перероблення молока, виробництво масла та сиру (основний) [24].

Продукція випускається під ТМ «Гармонія» - добре знаний бренд серед українських споживачів. Асортимент товарів налічує понад 200 позицій. «Найвища якість – розумна вартість!» - корпоративне кредо підприємства. Щороку на технічне переобладнання заводу витрачають до 60% прибутку. Розгалужена логістична сітка ТМ «Гармонія» покриває майже всі регіони України.

Замкнутий цикл виробництва починається від посіву необхідних агрокультур. Угіддя (12000 га) знаходяться в м. Лубни Полтавській області, екологічно чистому регіоні України [24].

Найвищим органом управління досліджуваного підприємства виступає генеральний директор. Значна ефективність реалізації виробничо-господарської, фінансової та маркетингової діяльності належить створеній організаційній структурі підприємства, наведеній на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Організаційна структура ТОВ «Лубенський молочний завод» [24]

ТОВ «Лубенський молочний завод» очолює генеральний директор. Він несе особисту відповідальність за діяльність підприємства, відповідає за політику і рішення керівництва та їх реалізацію. Кожен функціональний керівник отримує чіткі керівні функції. На вказаний процес формування структури управління має вплив значна кількість факторів. Проте, насамперед, варто виділити три: розмір підприємства, форма виробничо-господарської діяльності, вид діяльності [24].

Розглядаючи діяльність підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод», здійснимо дослідження основних фінансово-економічних показників діяльності за період 2015-2015 рр. (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Показники діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2015-2019 рр.

Показник	Рік					Відхилення за період							
						2016-2015 рр.		2017-2016 рр.		2018-2017 рр.		2019-2018 рр.	
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	+, -	%	+, -	%	+, -	%	+, -	%
1. Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	159028	183810	237295	246985	260585	24782	15,58	53485	29,10	9690	4,08	13600	5,51
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	132536	157780	207058	214618	209472	25244	19,05	49278	31,23	7560	3,65	-5146	-2,40
3. Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	83,34	85,84	87,26	86,90	80,39	2,50	3,00	1,65	1,65	-0,36	-0,42	-6,51	-7,49
4. Валовий прибуток, тис. грн.	26492	26030	30237	32367	51113	-462	-1,74	4207	16,16	2130	7,04	18746	57,92
4. Чистий прибуток, тис. грн.	12520	8600	8478	7329	14813	-3920	-31,31	-122	-1,42	-1149	-13,55	7484	102,11
5. Рентабельність:													
- продукції за валовим прибутком, %	16,66	14,16	12,74	13,10	19,61	-2,50	-14,99	-1,42	-10,02	0,36	2,84	6,51	49,68
- активів за чистим прибутком, %	26,52	15,59	13,19	10,16	16,62	-10,93	-41,20	-2,40	-15,40	-3,03	-22,95	6,46	63,54
6. Основні фонди, тис. грн.	20505,5	22893,5	25962,5	26126	27777,5	2388	11,65	3069	13,41	164	0,63	1652	6,32
7. Фондовіддача	7,7554	8,0289	9,1399	9,4536	9,3812	0,2735	3,53	1,1110	13,84	0,3137	3,43	-0,0725	-0,77
8. Фондомісткість	0,1289	0,1245	0,1094	0,1058	0,1066	-0,0044	-3,41	-0,0151	-12,16	-0,0036	-3,32	0,0008	0,77
9. Фондоозброєність, тис. грн. /чол	78,27	85,11	98,34	102,05	110,67	6,84	8,74	13,24	15,55	3,71	3,77	8,61	8,44
10. Середньооблікова чисельність, чол.	262	269	264	256	251	7	2,67	-5	-1,86	-8	-3,03	-5	-1,95
11. Продуктивність праці, тис. грн. /чол.	606,98	683,31	898,84	964,79	1038,19	76,33	12,58	215,54	31,54	65,94	7,34	73,40	7,61

На основі даних табл. 1.1 можна відмітити, що загальний обсяг реалізації продукції збільшився за період 2015-2019 рр. на 101557 тис. грн., або на 63,86%, тобто з 159028 тис. грн. до 260585 тис. грн., що є результатом розширення діяльності у наслідку підвищення попиту на продукцію, а також за рахунок підвищення ціни на продукцію. Також спостерігається зростання собівартості продукції зі 132536 тис. грн. до 209472 тис. грн., тобто на 76936 тис. грн. бо на 58,05%, що було наслідком зростання цін на сировину, енергоресурси. Хоча собівартість зросла, але позитивним є скорочення витрат на 1 грн. реалізованої продукції з 83,34 коп. до 80,39 коп., тобто на 2,96 коп. або на 3,55%. При цьому, також спостерігається зростання валового прибутку на 24621 тис. грн. або на 92,94%, і на кінець аналізованого періоду дана величина становила 51113 тис. грн.. Динаміка вищезазначених параметрів наведено на рис. 1.2.

8

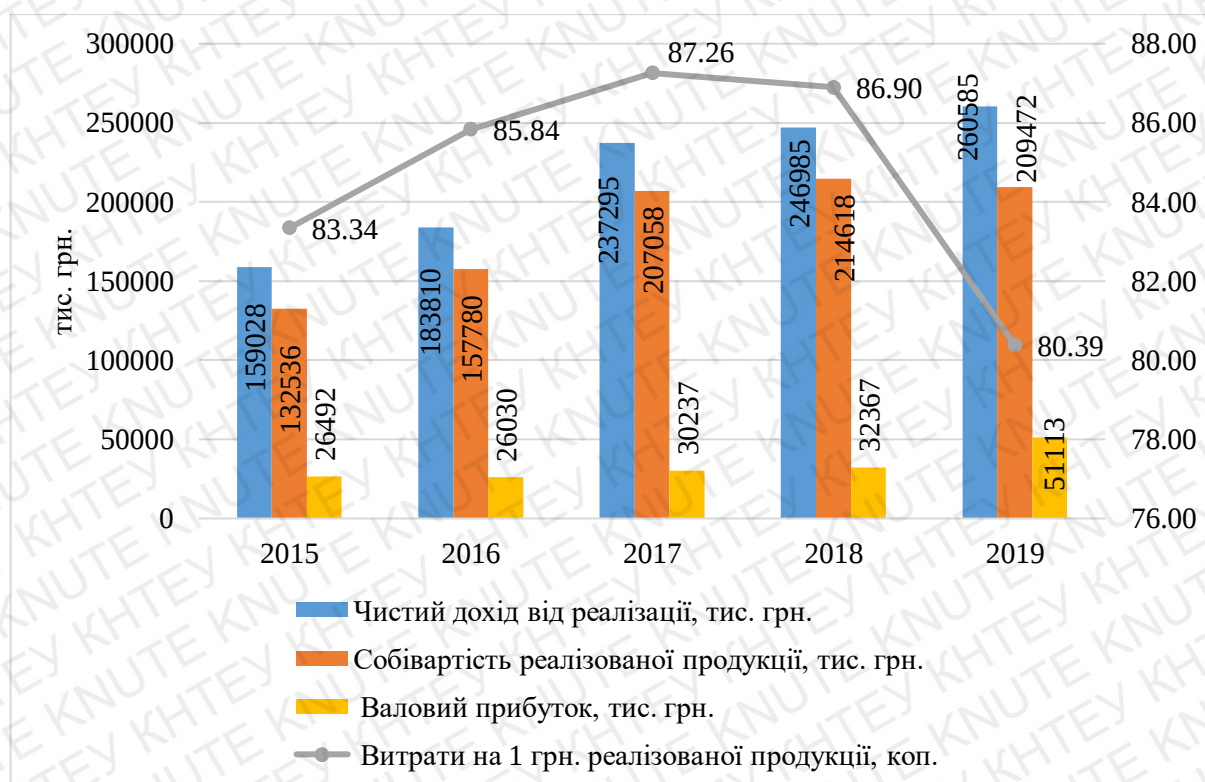

Рис. 1.2. Динаміка основних фінансових результатів ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2015-2019 рр.

Результати аналізу також свідчать про зростання чистого прибутку з 12520 тис. грн. до 14813 тис. грн., тобто на 2293 тис. грн. або на 18,31%. В цілому, загальну оцінку ефективності діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2015-2019 рр. відображають показники рентабельності. Так, рентабельність продукції, яка характеризує величину валового прибутку, що припадає на 1 грн. витрат на її виробництво, збільшилася з 16,66% в 2015 р. до 19,61% в 2019 р., тобто на 2,96%. В той же час, рентабельність активів, яка характеризує ефективність використання майна підприємства і розраховується як відношення величини чистого прибутку до валюти активу балансу на відповідну дату, скоротилася з 26,52% у 2015 р. до 16,62% у 2019 р., тобто на 9,90%. Така зміна більш наочно відображена на рис. 1.3.

Рис. 1.3. Динаміка чистого прибутку та рентабельності ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2015-2019 рр.

Що стосується ефективності використання наявних ресурсів, а зокрема основних фондів підприємства, то можна відмітити як позитивні, так і негативні зміни, а саме:

- зростання показника фондоедності, який характеризує величину виручки від реалізації продукції, що припадає на 1 грн. використаних

основних фондів з 7,7551 в 2015 р. до 9,3812 в 2019 р., тобто на 1,6258, або на 20,96%, що є свідченням покращення ефективності використання основних фондів, та наслідком підвищення чистого доходу. Скорочення показника фондомісткості, який характеризує величину основних фондів, витрачених на отримання 1 грн. виручки. А саме показник скоротився на 0,0223, або на 17,33%, що є позитивним моментом. Також спостерігається зростання фондоозброєності, тобто зростання величини основних засобів, на одного працівника з 78,27 тис грн. / чол. до 110,67 тис. грн. / чол., тобто на 32,40 тис. грн. або на 41,40%. Динаміка даних показників відображена на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Динаміка ефективності використання основних фондів ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2015-2019 рр.

Що ж стосується ефективності використання персоналу, то показник його продуктивності зріс на 71,04%, або на 431,21 тис. грн./чол., що є позитивним моментом, так як віддача працівників зростає. При цьому, кількість персоналу є досить стабільною, хоча у 2019 р. незначно скоротилася, а сама з 262 чоловік у 2015 р. до 251 чол. в 2019 р., тобто на 11 чол. або на 4,20% (рис. 1.5).

Рис. 1.5. Динаміка продуктивності праці ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2015-2019 рр.

Отже, в цілому діяльність ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2015-2019 рр. є позитивною, адже серед всіх проаналізованих показників позитивної тенденції не зазнав лиш показник фондоозброєності. Але для більш повної характеристики підприємства далі проведемо оцінку його фінансового стану.

Для комплексної оцінки фінансового стану перш за все доцільно провести аналіз його ліквідності та платоспроможності. Для цього згрупуємо активи та пасиви підприємства, щоб дослідити ліквідність балансу підприємства, тобто здатність господарюючого суб'єкта погасити свою заборгованість за рахунок наявних активів. Далі визначимо ліквідність балансу, порівнявши підсумку наведених груп активів та зобов'язань (табл. 1.2 та 1.3).

Таблиця 1.2

Динаміка показників ліквідності балансу ТОВ «Лубенський молочний завод» на 31.12.2015-31.12.2019 рр., тис. грн.

Показники	На 31.12.				
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
1	2	3	4	5	6
Групи активів					
Високоліквідні (A1)	4078	7607	12016	5755	11217
Швидколіквідні (A2)	8194	4961	4033	4191	7136
Повільноліквідні (A3)	9859	12305	14849	14726	15746

Продовження табл. 1.2

1	2	3	4	5	6
Важколіквідні (А4)	25082	30283	33371	47437	55019
Групи пасивів					
Найбільш термінові (П1)	3695	3543	5081	5405	8163
Короткоермінові (П2)	815	1774	1816	2173	2864
Довгострокові (П3)	0	0	0	0	0
Постійні (П4)	42703	49839	57372	64531	78091

На основі даних табл. 1.2, зведемо у табл. 1.3 дані по надлишку або нестачі коштів.

Таблиця 1.3

Динаміку надлишку або нестачі ліквідних активів ТОВ «Лубенський молочний завод» на 31.12.2015-31.12.2019 рр., тис. грн.

Групи активів	Групи пасивів	На 31.12.				
		2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Високоліквідні (А1) 2	Найбільш термінові (П1)	383,0	4064,0	6935,0	350,0	3054,0
Швидколіквідні (А2)	Короткотермінові (П2)	7379,0	3187,0	2217,0	2018,0	4272,0
Повільно ліквідні (А3)	Довгострокові (П3)	9859,0	12305,0	14849,0	14726,0	15746,0
Важколіквідні (А4)	Постійні (П4)	-17621,0	-19556,0	-24001,0	-17094,0	-23072,0

Баланс підприємства вважають абсолютно ліквідним, якщо виконуються наступні співвідношення:

$$A1 > P1, A2 > P2, A3 > P3, A4 < P4, \quad (1.1)$$

Аналізуючи дані табл. 1.3, можна відмітити, що у підприємства протягом 2015-2019 рр. виконуються всі нерівності, що свідчить про наявність у підприємства достатньої величини грошових коштів за для миттєвого погашення своїх найбільш термінових зобов'язань. Також, завдяки виконанню другої нерівності підприємство має і перспективну ліквідність. Виконання четвертої нерівності свідчить про дотримання ТОВ «Лубенський молочний завод» мінімальної умови фінансової стійкості, наявності власних оборотних коштів.

Враховуючи, що можливість конвертування різноманітних видів оборотних активів у засоби платежу є різною, то для оцінки ліквідності ТОВ «Лубенський молочний завод» доцільно використати відносні коефіцієнти (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Динаміка показників ліквідності ТОВ «Лубенський молочний завод» на 31.12.2015-31.12.2019 рр.

Показники	Рекомендоване значення	На 31.12					Відхилення за період 2015-2019 рр.	
		2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	+, -	%
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,2	0,904	1,431	1,742	0,759	1,017	0,113	12,50
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>0,7	2,727	2,374	2,333	1,321	1,683	-1,044	-38,29
Коефіцієнт загальної ліквідності	>1,0	4,907	4,678	4,480	3,256	3,092	-1,815	-36,98

Аналізуючи показники ліквідності, можна відмітити, що всі вони протягом аналізованого періоду 2015-2019 рр. значно перевищують нормативні значення, а отже, підприємство недостатній рівень ліквідних коштів, які покривають поточні зобов'язання і забезпечення.

Для більш точної оцінки доцільно провести оцінку фінансової стійкості (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Динаміка відносних показників фінансової стійкості ТОВ «Лубенський молочний завод» на 31.12.2015-31.12.2019 рр.

Показники	Рекомендоване значення	На 31.12					Відхилення за період 2015-2019 рр.	
		2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	+, -	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Продовження табл. 1.5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Коефіцієнт фінансової автономії	>0,5	0,904	0,904	0,893	0,895	0,876	-0,028	-3,12
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,096	0,096	0,107	0,105	0,124	0,028	29,53
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	0,106	0,107	0,120	0,117	0,141	0,036	33,70
Коефіцієнт фінансової стабільності	>1	9,469	9,374	8,318	8,516	7,082	-2,387	-25,21
Коефіцієнт поточних зобов'язань і забезпечень	Підвищення	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	0,000	0,00
Коефіцієнт страхування бізнесу	Підвищення	0,053	0,056	0,055	0,055	0,049	-0,004	-7,64
Коефіцієнт страхування власного капіталу	Підвищення	0,058	0,062	0,062	0,061	0,055	-0,003	-4,66
Коефіцієнт страхування зареєстрованого (пайового) капіталу	Підвищення	0,775	0,971	1,105	1,237	1,352	0,576	74,35
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	> 0,1	0,413	0,392	0,418	0,265	0,295	-0,117	-28,40
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами	$\geq 0,1$	0,796	0,786	0,777	0,693	0,677	-0,120	-15,02
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	$\geq 0,5$	1,792	1,596	1,621	1,166	1,484	-0,308	-17,17
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	Підвищення	0,231	0,389	0,501	0,337	0,486	0,255	110,08

Отже, дані табл. 1.5, свідчать про те, що показники фінансової стійкості свідчать про відсутність довгострокових джерел фінансування у загальній структурі. При цьому, коефіцієнти фінансової автономії, концентрації позикового капіталу, фінансового ризику, фінансової стабільності знаходяться у межах нормативних значень, що говорить про фінансову стабільність та автономію ТОВ «Лубенський молочний завод». А також, отримані розрахунки показують, що бізнес підприємства є захищеним.

Наступною групою показників, яку доцільно розрахувати для оцінки фінансової звітності, є показники ділової активності (табл. 1.6).

Таблиця 1.6

Динаміка показників ділової активності ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2015-2019 рр.

Показники	Період					Відхилення за період 2015-2019 рр.	
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	+, -	%
Період обороту активів	94,65	101,64	91,85	100,77	112,91	18,26	19,29
Період обороту оборотних активів	38,17	46,67	42,89	41,06	41,16	2,99	7,84
Період обороту матеріальних оборотних активів	18,40	21,93	20,81	21,77	21,15	2,75	14,96
Період погашення дебіторської заборгованості	12,10	13,06	6,92	6,08	7,93	-4,17	-34,43
Коефіцієнт оборотності активів	3,856	3,591	3,974	3,622	3,233	-0,62	-16,17
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	9,563	7,821	8,510	8,889	8,868	-0,70	-7,27
Коефіцієнт оборотності матеріальних оборотних активів	19,836	16,645	17,540	16,764	17,255	-2,58	-13,01
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	30,170	27,945	52,767	60,064	46,011	15,84	52,50

Аналізуючи дані табл. 1.6 можна відмітити, низку позитивних та негативних змін показників ділової активності, а саме негативним моментом є зростання періоду обороту активів, тобто періоду повного обороту середньорічних активів підприємства, а саме з 94,65 днів в 2015 г. до 112,91 днів у 2019 р., тобто на 18,26 днів або на 19,29%. Також негативним є зростання періоду обороту оборотних коштів на 2,75 днів, або на 14,96%, і у 2019 р. даний показник становив 41,16 днів, тобто за дану кількість днів оборотні активи здійснюють повний обіг авансованих в оборотні активи кошти. Ще одним негативним моментом є зростання періоду обороту матеріальних оборотних активів, тобто запасів з 18,40 днів в 2015 р. до 21,15 днів в 2019 р., а саме на 2,75 днів або на 14,96%, що може бути наслідком погіршення логістичної системи організації та скорочення швидкості реалізації товарів

¹⁶ Попри це, позитивним моментом є скорочення періоду погашення дебіторської заборгованості з 12,10 днів в 2015 р. до 7,93 днів в 2019 р., тобто на 4,17 днів або на 34,43%, що мало місце завдяки покращенню розрахункової дисципліни організації.

Отже, узагальнюючи все вище описане відмітимо, що ТОВ «Лубенський молочний завод» досить успішним підприємством на ринку молочної продукції. Його діяльність є прибутковою та рентабельною. Також підприємство є ліквідним та фінансово стійким.

1.2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод»

Підприємство є експортоорієнтованим, географія експорту диверсифікована. Однак, експортні потоки не є стабільними та відрізняються із року в рік, що пояснюється складною кон'юктурою ринку молока [24]. Вся продукція відповідає встановленим нормам (Додаток Б, В, Г, Д).

Основним продуктом, який експортується ТОВ «Лубенський молочний завод» є сухе знежирене молоко (СЗМ). Розглянемо структуру реалізації СЗМ підприємства за період з 2017 по 2019 рік (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Структура реалізації продукції підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» у 2017-2019 роках

Найменування	Усього реалізовано, тис.			2018/2017		2019/2018	
	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення	Темп приросту	Абсолютне відхилення	Темп приросту
СЗМ, тонн	934	1103	1181	169	18,09	78	7,07
- експорт	622	953	1003	331	53,22	50	5,25
- внутрішній ринок	312	150	178	-162	-51,92	28	18,67

¹⁷ У структурі реалізації СЗМ ТОВ «Лубенський молочний завод» переважає експорт, що пов'язано з перенасиченням українського ринку даним видом продукції [24].

Експорт продукції підприємства у 2019 році переважав до країн СНД, що пов'язано зі спрощеною системою стандартизації, це в свою чергу позитивно впливає на швидкість збуту та на рівень експортних витрат. У 2019 році експорт до країн СНД становив 47%. Найменше було експортовано молочної продукції до країн Америки - 13%. Розглянемо, географічну структуру експорту усієї продукції ТОВ «Лубенський молочний завод». (рис. 1.6)

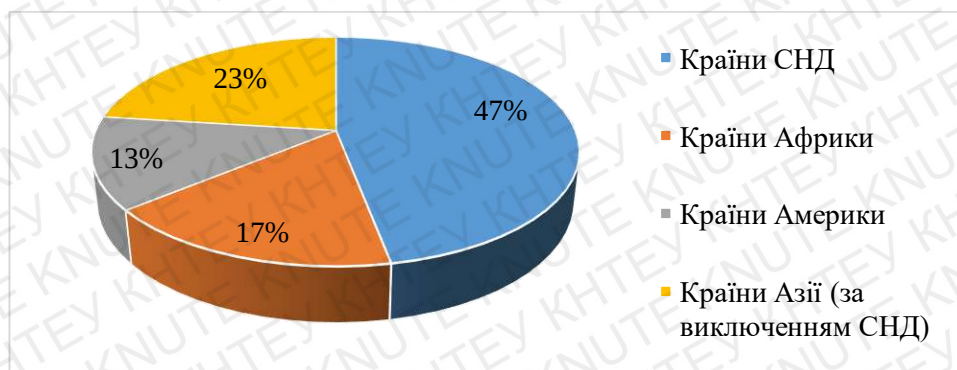

Рис. 1.6. Реалізація продукції ТОВ «Лубенський молочний завод» протягом 2019 р., %

Експорт продукції підприємства в 2019 році переважав до країн СНД, що пов'язано зі спрощеною системою стандартизації, це в свою чергу позитивно впливає на швидкість збуту та на зменшення рівня експортних витрат. У 2019 році експорт до країн СНД становив 47%. Приклад оформлення походження експортної продукції до Грузії наведено в ДОДАТКУ Е. Найменше було експортовано молочної продукції до країн Америки - 13% [24].

Розглянемо географічну структуру експорту сухого знежиреного молока протягом 2017-2019 років (табл. 1.8).

Таблиця 1.8

Географічна структура експорту СЗМ протягом 2017-2019 років

Країна	2017 рік, тон	% в загальному експорті СЗМ	2018 рік, тон	% в загальному експорті СЗМ	2019 рік, тон	% в загальному експорті СЗМ
18						
Країни СНД	286	46	352	36	471	47
Країни Америки	96	15	164	17	130	13
Країни Африки	98	16	197	20	171	17
Країни Азії (за виключенням країн СНД)	142	23	240	27	231	23
Усього	622	100	953	100	1003	100

Дані в табл. 1.8 свідчать про стабільність у структурі експорту підприємства протягом останніх трьох років. Проаналізуємо рівень цін на 1 тону СЗМ у період з 2017 по 2019 рік. Варто зазначити, що ціноутворення на СЗМ коливається щоквартально, часто щомісячно і залежить від національного та світового рівня цін на молоко (табл. 1.9). Також при реалізації СЗМ у різні країни світу, ціна формується виходячи із умов поставки та рівня цін на молоко в тій чи іншій країні, на яку впливає сезонність та погодні умови. Тому прослідкувати певну закономірність в цінах досить складно, але ТОВ «Лубенський молочний завод» формує щоквартально

мінімально можливу ціну реалізації - базисну ціну, в яку входить собівартість та торгова націнка [24].

Таблиця 1.9

Рівень цін на СЗМ ТОВ «Лубенський молочний завод»

Країна	Рівень цін USD/1 т 2016 рік	Рівень цін USD/1 т 2017 рік	Рівень цін USD/1 т 2018 рік
СНД	[1 523-1 915]	[1 654-2056]	[1 720-2150]
Америка	[1900-2100]	[1950-2250]	[1900-2540]
Африка	[1420-1635]	[1538-1750]	[1525-1800]
Азія	[1530-2100]	[1725-2100]	[1820-2200]
Україна	[1 500-2000]	[1 600-1 900]	[1 690-2100]

Проаналізуємо дохід від реалізації СЗМ на території України та дохід від експорту СЗМ за кордон, дані подано в табл. 1.10.

Таблиця 1.10

Динаміка коефіцієнту долі експорту СЗМ ТОВ «Лубенський молочний завод» з 2017 по 2019 рік

19

Показник	Рік		
	2017	2018	2019
Реалізація в Україні, тис. дол. США	624	300	356
Реалізація за кордоном, тис. дол. США	1 244	1 906	2 006
Всього, тис. дол. США	1 868	2 206	2 362
Кр	0,67	0,86	0,85

За останні 3 роки частка експорту в торгівлі ТОВ «Лубенський молочний завод» зросла на 18% з 67% до 85%. Такий показник свідчить про експортоорієнтованість підприємства конкретно з продуктом - сухе знежирене молоко. Однак, прослідковується, що коефіцієнт долі експорту зменшився на 0,1% у 2019 році в порівнянні з 2018. Це незначний результат, але задля зменшення ризиків втрати існуючий ринків збуту та відповідно зменшення долі експорту, підприємству варто розглянути додаткові нові ринки збуту та налагодити корпоративні зв'язки з контрагентами у відповідних країнах.

Розрахуємо та проаналізуємо показники ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод».

1.3. Дослідження експортного потенціалу підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод»

На рівні підприємства під економічною ефективністю ЗЕД розуміють ступінь збільшення доходу від здійснення зовнішньоторговельних операцій. Критерій ефективності є прибуток як основна міра ефективності. Визначення ефективності ЗЕД зумовлює ступінь зацікавленості підприємства у виході на світовий ринок, дає змогу обґрунтувати окремі позиції щодо закупівлі та продажу певних товарів. Одержані дані можуть бути використані при розробленні планів експорту та імпорту підприємства при оцінюванні структури та напрямків зовнішньоторговельного обороту [24].

Для аналізу ЗЕД підприємства використовують систему аналітичних показників (табл. 1.11).

Таблиця 1.11

Показники ефективності ЗЕД ТОВ «Лубенський молочний завод» за період 2017-2019 рік

Назва показника	Рік		
	2017	2018	2019
Частка сум контрактів, прострочених у звітному періоді	0,67	0,23	0,34
Коефіцієнт виконання зобов'язань за вартістю	0,87	1,07	1,13
Коефіцієнт виконання зобов'язань з експорту товарів за фізичним обсягом	1,0	0,7	1,0
Коефіцієнт виконання зобов'язань з експорту товарів за ціною	1,0	0,85	1,0

У період з 2017 по 2019 рік підприємство ТОВ «Лубенський молочний завод» мало незначну кількість прострочених контрактів. У 2017 році цей показник був найвищим. Прострочені контракти пов'язані виключно із

залежністю виробництва від надою корів, який в свою чергу залежить від погодних умов. Також прослідковується зростання коефіцієнту виконання зобов'язань за вартістю, що пов'язане із сезонністю ринку молока та коливанням цін на 1 тону СЗМ. Зростання показника є позитивною тенденцією для підприємства, що свідчить прийняття підприємством правильних рішень щодо ціноутворення на СЗМ [24].

Для загальної характеристики експортної діяльності підприємства використовують такі показники (табл.1.12). Наведені показники ефективності слід порівнювати з аналогічними показниками за минулий період, що дасть змогу встановити, як змінилась ефективність реалізації товарів у звітному періоді в порівнянні з минулим.

Таблиця 1.12

Показники загальної експортної діяльності підприємства

Назва показника	Рік		
	2017	2018	2019
Ефективність експорту (наскільки ефективно підприємство проводить свою ЗЕД; частка виторгу в загальному обсязі експорту підприємства) Якщо показник >1 і вище показника ефективності реалізації на внутрішньому ринку, то реалізація на зовнішньому ринку буде ефективнішою у порівнянні із реалізацією на внутрішньому ринку.	1,18	1,09	1,23
Рентабельність експорту (сума інвалютного доходу від реалізації експортних товарів, що припадає на кожну витрачену гривню)	1,51	1,25	1,62

По показникам ефективності експорту підприємство має позитивні тенденції. Лише в 2018 році прослідковується спад даних показників, що було пов'язано із несприятливими погодними умовами, які вплинули на кількість надою молока.

Висновки до розділу 1

Проведений аналіз показав, що ТОВ «Лубенський молочний завод» є одним найбільших харчових підприємств України. Продукція випускається під ТМ «Гармонія» - добре знаний бренд серед українських споживачів. Асортимент товарів налічує понад 200 позицій.

Замкнутий цикл виробництва починається від посіву необхідних агрокультур. Угіддя (12000 га) знаходяться в м. Лубни Полтавській області, екологічно чистому регіоні України.

ТОВ «Лубенський молочний завод» очолює генеральний директор. Він несе особисту відповідальність за діяльність підприємства, відповідає за політику і рішення керівництва та їх реалізацію. Кожен функціональний керівник отримує чіткі керівні функції.

²² ТОВ «Лубенський молочний завод» є досить успішним підприємством на ринку молочної продукції. Його діяльність є прибутковою та рентабельною. Також підприємство є ліквідним та фінансово стійким.

Підприємство є експортоорієнтованим, географія експорту диверсифікована. Однак, експортні потоки не є стабільними та відрізняються із року в рік, що пояснюється складною кон'юнктурою ринку молока.

Експорт продукції підприємства у 2019 році переважав до країн СНД, що пов'язано зі спрощеною системою стандартизації, це в свою чергу позитивно впливає на швидкість збуту та на рівень експортних витрат.

По показникам ефективності експорту підприємство має позитивні тенденції. Тобто, діагностика загального фінансового стану підприємства та його зовнішньоекономічних операцій дала змогу встановити, що підприємство в загальному має позитивну динаміку по більшості ключових показників і має змогу виходити на нові ринки.

РОЗДІЛ 2

ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «ЛУБЕНСЬКИЙ МОЛОЧНИЙ ЗАВОД»

2.1. Напрями удосконалення експортного потенціалу ТОВ «Лубенський молочний завод»

Для формування плану розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» застосовано метод планування сценаріїв, що обґрунтовано надзвичайно високою мінливістю ринку молока та неможливістю його спрогнозувати. Отже, розробка кількох сценаріїв виходу на різні ринки збуту вважається найбільш оптимальним варіантом для підприємства.

²³ Охарактеризуємо в загальному перший сценарій (рис. 2.1) розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства - освоєння ринку Польщі.

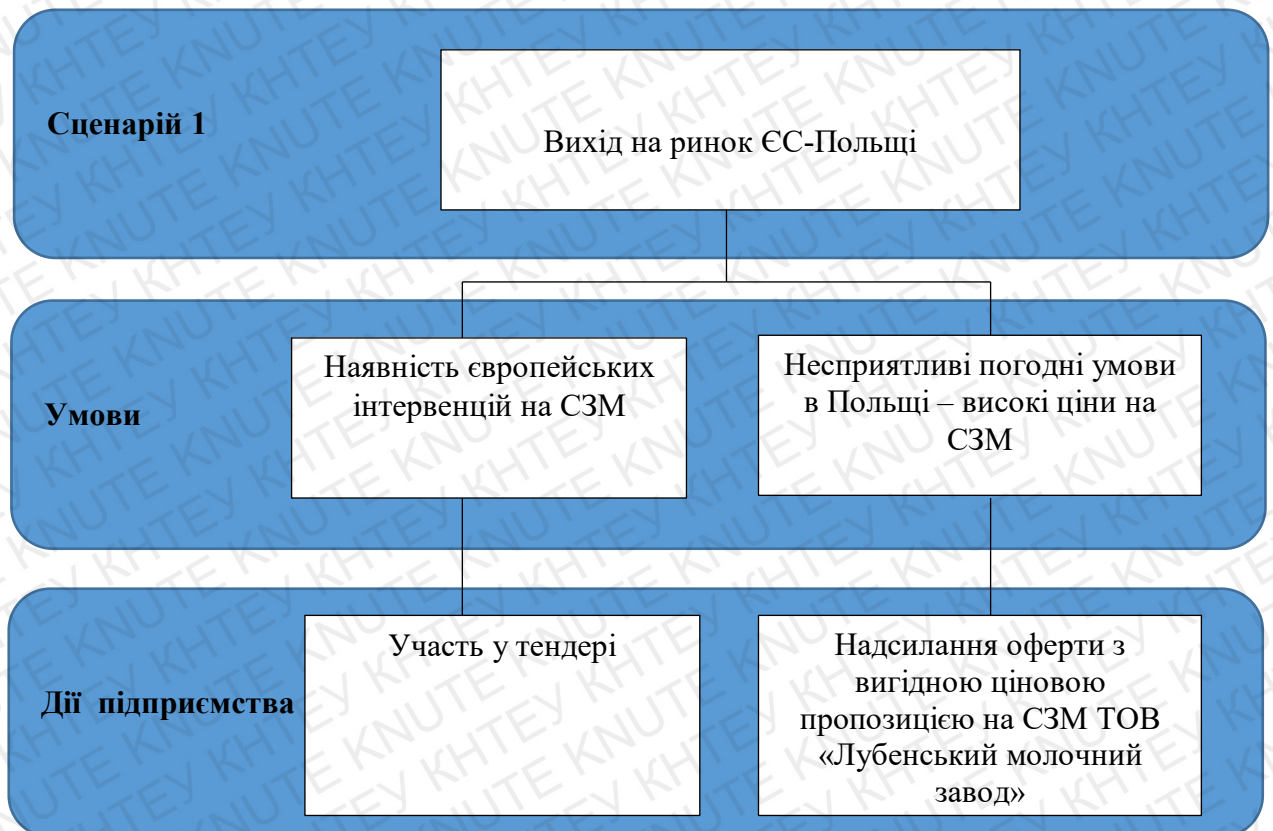

Рис. 2.1. Сценарій 1 – вихід на ринок Польщі

Оскільки ЄС, зокрема й Польща, є світовим лідером на ринку СЗМ, конкурувати на ринку В2В досить складно. Але, враховуючі сезонні коливання, та можливий спад об'єму надою молока, ЄС задля регулювання цін на молоко на світовому ринку може оголошувати об'єми СЗМ, які планується закупити в інших країн, виробники СЗМ яких запропонують найвигідніші цінові пропозиції та відповідали б вимогам ЄС щодо якості й безпеки даного продукту. Також, експорт до ЄС можливий за умови налагодження корпоративних зв'язків із польськими контрагентами, які б виявили бажання купити українське СЗМ у межах квот [23].

Отже, задля успішної реалізації СЗМ, за справдження умов на рис.2.1, на європейський ринок Польщі, підприємство має пройти низку процедур.

А саме :

- провести підготовчу роботу: забезпечити відповідність вимогам ЄС²⁴ щодо безпечності, провести сертифікацію на відповідність міжнародним стандартам (за необхідності), вивчити ринок збуту, знайти партнерів в ЄС тощо;
- провести акредитацію (облік) на митниці та отримати картку акредитації компанії або приватного підприємця (безоплатно);
- укласти зовнішньоекономічний контракт та договір на надання транспортно-експедиційних послуг. Уточнити вимоги щодо показників безпечності, які діють у країні призначення ЄС;
- зареєструвати експортні потужності у відповідному реєстрі Держпродспоживслужби як експортера молочних продуктів із зазначенням країни призначення (безоплатно);
- отримати ветеринарний сертифікат на молочні продукти для споживання людиною, що пройшли термічну обробку і призначені для імпорту в ЄС (Model Milk-НТС – егламент (ЄС) № 605/2010). Сертифікат видається на кожну партію вантажу Головним управлінням Держпродспоживслужби відповідної області на основі результатів лабораторних досліджень;

- отримати сертифікат з перевезення товару EUR.1, який видається безоплатно на кожну партію товару митницями ДФС України під час або після здійснення експорту товару;
- провести митне оформлення вантажу в режимі експорту, надавши необхідні документи (митну декларацію, контракт, інвойс, калькуляцію виробництва, транспортну накладну, сертифікат EUR. 1, ветеринарний сертифікат, ін.);
- пройти митні перевірки та контроль у пункті в'їзду на територію ЄС. Продукція тваринного походження повинна бути заявлена щонайменше за 24 год до прибуття вантажу до місця перетину кордону. Попередні повідомлення надсилаються у пункт пропуску або через електронну систему TRACES (наразі знаходиться в стадії впровадження на національному рівні).

Дані кроки необхідно виконувати після того, як підприємством буде ²⁵ знайдений покупець СЗМ в Польщі. Проте, покупку необхідно довести, що продукція ТОВ «Лубенський молочний завод» зможе пройти контроль на якість та безпеку та пред'явити всі необхідні документи. Щоб знайти покупця на ринку Польщі, підприємству рекомендується взяти участь у торгових виставках, які проводяться в Європі щорічно, присвячені ринку молочної продукції. Для участі у виставці підприємство має заплатити за участь, а також привезти вже готові документи та сертифікати, які підтверджують відповідність продукції вимогам ЄС. Також важливо мати розроблений експортний план, щоб контрагент міг пересвідчитись у дійсності та можливості підприємства виготовити та поставити необхідний об'єм СЗМ.

Розглянемо детальніше інший шлях виходу на ринок Польщі - участь у державних закупівлях Польщі.

Оголошення про публічні закупівлі Польщі доступні на порталі (рис. 2.2), де доступний пошук тендерів за ключовими словами, СРУ кодом, датою публікації та останнім терміном подачі пропозиції.

Рис. 2.2. Портал державних закупівель Європейського Союзу

Розглянемо детальніше етапи підготовки до участі у державних тендерах Польщі (рис.2.3).

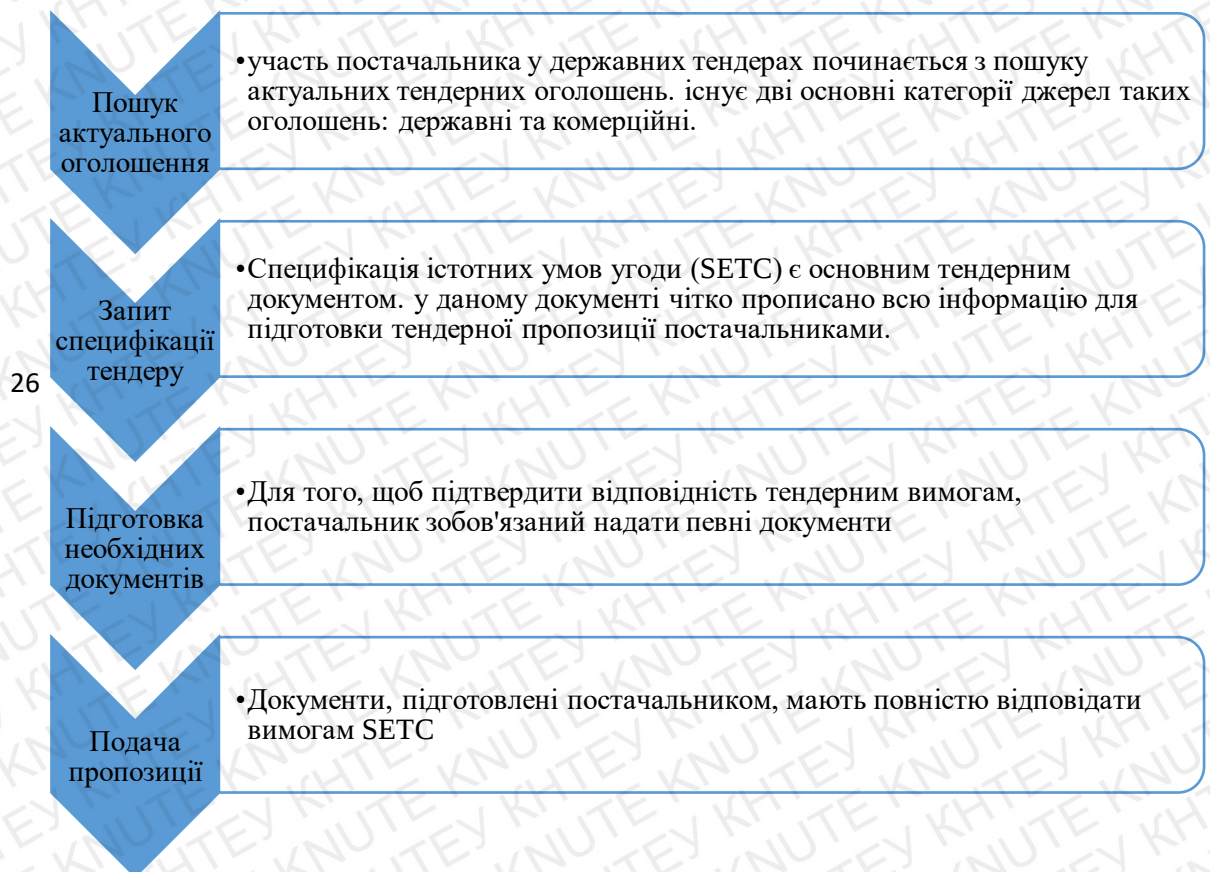

Рис. 2.3. Етапи підготовки до участі у державних тендерах Польщі

Процес державного тендеру завершується укладенням угоди з обраним постачальником. Державна установа обирає найбільш вигідну тендерну пропозицію на основі критеріїв, зазначених у SETC. Це може бути ціна та інші нецінові критерії. Постачальник, тендерну пропозицію якого було обрано, зобов'язаний гарантувати покриття претензії щодо невиконання або неналежного виконання угоди. Після отримання гарантії виконання контракту, державна установа має укласти угоду з постачальником.

Невиконання угоди постачальником може призвести до санкцій. Тендерна пропозиція може бути відхилена державною установою.

Критерії відхилення тендерної пропозиції [25]:

- тендерна пропозиція не відповідає положенням Закону про державні закупівлі;
- тендерна пропозиція не відповідає вимогам SETC;
- подання тендерної пропозиції є актом недобросовісної конкуренції;
- у тендерній пропозиції зазначена надто низька ціна по відношенню до предмету угоди;
- тендерна пропозиція подана постачальником, виключеним з тендерної процедури або незапрошеним до участі у тендері;
- тендерна пропозиція містить арифметичні помилки при розрахунку ціни.

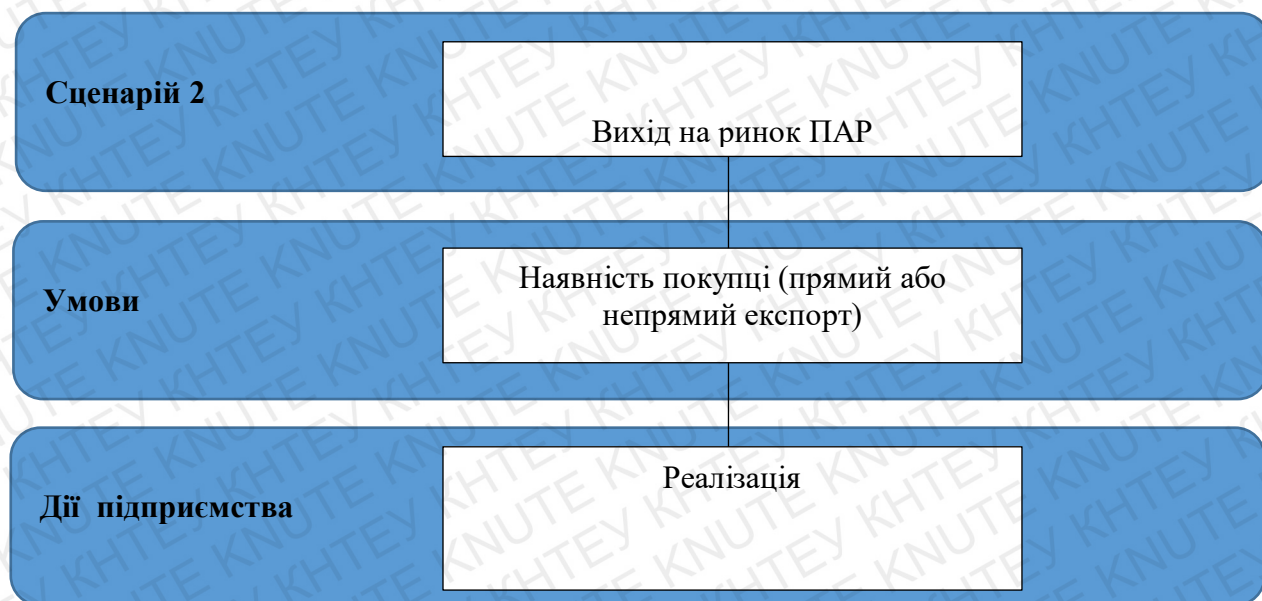
Протягом 3 днів з дати відправки повідомлення постачальник не згоден з виправленням помилки.

Тендерна пропозиція є недійсною відповідно до окремих положень.

Отже, за сценарієм 1 вихід на ринок Польщі є досить складним комплексним процесом, успішність якого не можна однозначно спрогнозувати. Проте підприємству рекомендується все ж спробувати налагодити експортні поставки до ЄС, адже це відкриє для нього нові можливості, покращить його імідж, як на внутрішньому так й іноземних ринках, у довгостроковій перспективі дасть можливість отримати позитивний економічний ефект.

Проаналізуємо сценарій 2 - вихід на ринок країни ПАР. Даний ринок вважається досить перспективним в довгостроковій перспективі, процедура виходу займе багато зусиль та часу. Це пов'язано в свою чергу з віддаленістю даного ринку від України та його специфікою. Отже, підприємству необхідно не тільки взяти участь у торгових виставках, що проходять щорічно в Субсахарській Африці, а й дослідити ринок поступово шляхом поїздок та

налагодженням зв'язків з потенційними покупцями. Необхідно провести ділові переговори та дослідити всі деталі, які можуть вплинути на успішність проведення експортних операцій до ПАР.

28

Рис. 2.4. Сценарій 2 – вихід на ринок ПАР

В цілому, вихід на ринок ПАР - питання комплексне та потребує більше часу для досліджень та прийняття остаточних рішень щодо здійснення рішучих дій по реалізації СЗМ на даний ринок.

2.2. Розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності експортної діяльності ТОВ «Лубенський молочний завод»

Експортний план українського підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» складається з семи розділів, зміст яких подано в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Зміст експортного плану ТОВ «Лубенський молочний завод» реалізації СЗМ до Польщі

Розділ	Надана інформація
1	2

1	2
Розділ 1. Введення	Опис підприємства та його досвід на ринку. Виробничі потужності. Мета експортної діяльності. Система управління якістю. Сертифікати якості й безпеки.
Розділ 2. Організаційні питання	Законодавчі аспекти України, перспективи та бар'єри експорту до Польщі.
Розділ 3. Експортний товар	Сухе знежирене молоко - опис та основні характеристики.
Розділ 4. Дослідження ринку збуту	Ринок Польщі. Бар'єри та тенденції розвитку ринку.
Розділ 5. Стратегія входу на ринок	Аналіз конкурентоспроможності. Ціноутворення. Умови поставки. Стратегія реалізації. Маркетинг та реклама.
Розділ 6. Логістика	Транспортування і страхування Торговельна документація
Розділ 7. Аналіз ризиків	Ринкові ризики Кредитний і валютний ризики Політичні та інші ризики

Розділ 1 - Введення. Історія розвитку підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» розпочалася в 1937 році. Сьогодні це сучасний агропромисловий комплекс замкнутого циклу, який контролює якість на кожному етапі виготовлення молочної продукції. Виробничі потужності розташовані в Полтавській області [24].

Виробничі потужності СЗМ розраховані на випуск 2-3 тон СЗМ за зміну.

На підприємстві впроваджена система управління якістю HACCP, що підтверджена наявністю сертифікату FSSC 22000. Також підприємство має сертифікат HALAL.

Продукція підприємства неодноразово займала високі рейтинги якості в українських та світових рейтингах.

Розділ 2 - Організаційні питання. Наразі на експорт СЗМ до ЄС діє квота, що має тенденцію до збільшення 3600 тон. Протягом останніх років квота на СЗМ становила 2900 тон. Вагомою перевагою є те, що квота протягом минулих трьох років використовувалась неповністю.

Розділ 3 - Експортний товар. Експортний товар - сухе знежирене молоко. Пакується в чотирьох-шаровий картонний мішок об'ємом 25 кг. Має термін зберігання 18 місяців за температури максимум 25 tC. Це в свою чергу

спрощує транспортування товару. Сухе знежирене молоко продукт широкого використання в харчовій промисловості.

СЗМ підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» має вагому нецінову конкурентну перевагу -молоко є екологічно чистим. Адже пасовища підприємства знаходяться в екологічно чистому регіоні України - Полтавській області, в регіоні в радіусі близько 250 км відсутні великі промислові підприємства. Харчування корів є збалансованим та натуральним. Ферми підприємства відповідають також стандартам утримання та захисту тварин, що впливає на самопочуття корів, які дають якісний добрий надій.

ТОВ «Лубенський молочний завод» має склад для зберігання запасів СЗМ, таким чином мінімізуючи ризик зниження обсягів виробництва через нестачу сировини -молока, надій якого знижується через несприятливі погодні умови. Склад оснащений рефрижераторами , які підтримують сприятливий мікроклімат для якісного зберігання СЗМ [24].

Розділ 4 - Дослідження ринку збуту. Польща - країна-учасниця Європейського Союзу, розташована в центральній -західній частині Європи, населення Польщі 38,5 млн. Здебільшого населення зосереджено в південному (Краків) і центральному (Варшава, Лодзь) районах, з розширенням до північного прибережного міста Гданськ.

Польща – індустріально-аграрна країна. Основні галузі промисловості – машинобудування, металургійна, гірничо-вугільна, сірчана тощо), хімічна, суднобудування, харчова, текстильна та легка промисловість. Валюта - злотий (PLN).

Загалом, основним торговельним партнером Польщі виступають країни Європейського союзу. Найбільшим експортером до Польщі є Німеччина (22,9%), Китай (12,4%) та Росія (6,1%). При цьому з Німеччиною у Польщі найбільший профіцит торгового балансу, а з Китаєм і Росією найбільший дефіцит. На десять найбільших торговельних партнерів приходить 65,8% імпорту [26].

Розділ 5 - Стратегія виходу на ринок. Ціна на СЗМ залежить перш за все від світових цін на молоко, собівартості підприємства та від умов поставки. Контрактна ціна на СЗМ станом на II та III квартал 2020 року розрахована в таблиці 2.2. Для розрахунку взято партію в розмірі 6 000 кг (240 мішків по 25 кг).

Отже, ціна за партію СЗМ у обсязі 9 000 кг на умовах поставки EXW становить 12 690 євро. Це в свою чергу 2115 євро за 1000 кг. Ціна транспортно-експедиційних послуг та витрати на страхування в контракті ціну не закладається, адже це залежить від умов поставки, що будуть узгоджені з покупцем та зафіксовані в контракті.

Таблиця 2.2

Розрахунок контрактної ціни СЗМ ТОВ «Лубенський молочний завод»

Вид витрат	СЗМ, партія 6 000 кг (240мішків)		
	Тариф, євро за мішок 25 кг	Розрахунок	Сума, грн.
Повна собівартість	37,5	37,5*240	9 000
Рентабельність	25 %	9 000*0,25	2 250
Отримання сан.-гіг. заключення та ін.	Закладається у собівартість продукції		
Пакування	4	4*240	960
Завантаження	2	2*240	480
		Всього:	12 690

У таблиці 2.3 подані вихідні дані для розрахунку базової ціни за 1000 кг СЗМ для ТОВ «Лубенський молочний завод», на основі цін виробників конкурентів підприємства.

Таблиця 2.3

Розрахунок ціни товарів-аналогів 1000 кг СЗМ

Назва показника	Од. виміру	«Milk Alliance»	«Roshen»	«Arla Poland»
1	2	3	4	5
Країна		Україна	Україна	Польща

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5
Джерело інформації про ціну		Ціна пропозиції	Ціна пропозиції	Ціна пропозиції
Конкурентна ціна товару-аналога	Євро/1 000 кг	2139	2041	2163
Дата фіксації ціни	-	1.05.2015	1.05.2015	1.05.2015
Валюта контракту	-	євро	Євро	Євро
Курс національної валюти на дату фіксації ціни		29,8	29,8	29,8
Умови поставки		DAT		
Кількість поставки	Тонн	50	20	25
Форма оплати		Аванс	Аванс	Аванс
Середньорічна ставка банківського відсотку, %		8	8	6
Індекс зміни світових цін з моменту фіксації цін товарів-аналогів до моменту можливого укладання контракту (за весь термін)		1,03	1,02	1,1
Індекс зміни курсу національної валюти з моменту фіксації цін товарів-аналогів до моменту можливого укладання контракту (за весь термін)		1,12	1,11	1,15
Прогнозовані середньорічні індекси зростання світових цін		1,09	1,12	1,13
Прогнозовані середньорічні індекси зростання курсу національної валюти		1,07	0,98	1,06

Використовуючи дані, подані в таблиці 2.3, розрахуємо базову ціну за 1000 кг СЗМ.

Таблиця 2.4

Розрахунок ціни товарів-аналогів 1000 кг СЗМ

Назва показника	«Milk Alliance»	«Roshen»	«Arla Poland»
1	2	3	4
Конкурентна ціна (Цн)	63742,2 грн.	60821,8 грн.	64457 грн.
Коефіцієнт коригування на базові умови поставки товару (K1)	1,03	1	1

Продовження таблиці 2.4

1	2	3	4
Коригування на кількість товару, який виготовляється за замовленням (К2)	0,9	1,005	1,0
Коригування на термін, який враховує відрізок часу від дати фіксації конкурентної ціни товару-аналога до дати можливого укладання договору на постачання нашого товару (К3)	1,15	1,13	1,26
Коригування на авансові платежі (К6)	0,92	0,92	0,94
Коригування на джерело визначення ціни товарів-аналогів (К7)	0,94	0,92	0,7
Коригування на можливість зміни світових цін (К8)	1,17	1,1	1,2
Зведена ціна для товарів-аналогів (Цзв)	110	113	103,5
Базова ціна (Цб)	62 196,5 (2087,1 євро)		

За розрахунком контрактної ціни на основі цін конкурентів (ціни встановлено для експорту в Польщу) оптимальна ціна на 1000 кг СЗМ становить 62196,5 грн або 2087,1 євро. За розрахунками в таблиці 2.2 контрактна ціна становить 2115 євро за 1000 кг, це на 27,9 євро дешевше. Але, враховуючи умови поставки, базова ціна на 1000 кг може коливатися (табл. 2.5).

Логістичні витрати були розраховані згідно тарифам підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» на вантажні автомобілі з власного автопарку (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Розрахунок вартості експортної продукції з урахуванням умов поставок EXW, FCA, DAT, DAP

Параметри	СЗМ	
	Розрахунок, євро	Кінцевий результат
1	2	3
1. Вартість на умовах EXW: - одиниці продукції, євро./1000 кг - обсягу ЗЕО, грн.	Вод=2087,1 Воб=2087,1*6	Воб= 12 522,6 євро
2. Витрати на транспортування, розвантажувально- навантажувальні	Воб.= 882(km)*0,5=441 Вод.=441:6=73,5	Воб = 441 Вод = 73,5

Продовження таблиці 2.5

1	2	3
роботи до митного кордону України – Краковець		
3. Витрати на страхування до/після митного кордону України - Краковець, страхування 5%	Воб.=12 522,6*0,05=626,13 Вод.=2087,1*0,05=104,4	Воб.= 626,13 Вод.= 104,4
4. Митна вартість: - одиниці продукції, євро./1000 кг - обсягу ЗЕО, євро	МВод=2087,1+73,5+104,4 МВоб=12 522,6+441+626,13	МВод=2 265 МВоб=13589,73
5. Митні збори, 0,2%	МЗод.=2 265*0,002 МЗоб.= 13 589,73*0,002	МЗод.=4,53 МЗоб.=434,7
6. Витрати на транспортування, розвантажувально- навантажувальні роботи після митного кордону України - Краковець до міста Варшава (наприклад)	Воб.= 369(km)*0,73=269,37 Вод.=269,37:6=44,9	Воб.=269,37 Вод.=44,9
7. Мито на експорт: - на одиницю продукції, євро./1000 кг - на обсяг ЗЕО, євро		
8. Ціна відповідно до умови поставки СРТ: - одиниці продукції, євро./1000 кг - обсягу ЗЕО, євро	Цод=EXW+логістичні витрати +митний збір Цод. = 2087,1+73,5+44,9+4,5 Цоб.= 12 522,6+441+269,37+434,7	Цод.= 2 210 Цоб.= 13667,67
9. Ціна відповідно до умови поставки DAT: - одиниці продукції, євро./1000 кг - обсягу ЗЕО, євро	Цод=EXW+логістичні витрати+страхування +митний збір Цод. = 2087,1+73,5+104,4+4,5 Цоб.= 12 522,6+441+626,13+434,7	Цод.= 2 269,5 Цоб.= 14024,43
10. Ціна відповідно до умови поставки DAP (наприклад склад покупця знаходиться в місті Познань): - одиниці продукції, євро./1000 кг - обсягу ЗЕО, євро	Цод=EXW+логістичні витрати+страхування +митний збір Цод. = 2087,1+73,5+44,9+(104,4*2) +4,5 Цоб.= 12 522,6+441+269,37+(626,13* 2)+434,7	Цод.= 2 418,8 Цоб.= 14 919,93

Таким чином, покупець має змогу обирати найбільш вигідний та оптимальний варіант реалізації СЗМ виробника ТОВ «Лубенський молочний завод» до Польщі, залежно від умов поставки.

Стратегія реалізації СЗМ до Польщі - це перш за все встановлення особистих контактів (шляхом участі в європейських виставках виробників

молочної продукції, надсиланням офerti електронною поштою) із потенційними покупцями із Польщі СЗМ ТОВ «Лубенський молочний завод». Підприємство запрошує до України, в м. Лубни, Полтавської області зацікавленого партнера та його колег (до 5 чоловік) на підприємство, ознайомитися із виробництвом, продукцією та пересвідчитись у наявності всієї необхідної документації за рахунок ТОВ «Лубенський молочний завод».

Маркетинг та реклама здійснюється підприємством на національному та закордонних ринках шляхом комплексного маркетингу, який включає в себе «офлайн» рекламу (банери, щити, буклети, брошури в локаціях концентрації цільової аудиторії), а також інтернет-маркетингу (контекстної реклами з переходом на сайт підприємства). Також підприємство завойовує лояльність цільової аудиторії шляхом прямих комунікацій - участь у виставках харчових продуктів, а також на виставках виробників молочної продукції, спонсорування заходів, пов'язаних із здоровим харчуванням та спортом.

Розділ 6 - Логістика. Підприємство ТОВ «Лубенський молочний завод» знаходиться поблизу автомагістралі М03 міжнародного значення Київ - Харків. Відстань від підприємства до кордонно-пропускнуго пункту «Краковець» - 882 кілометри.

ТОВ «Лубенський молочний завод» пропонує скористатися своїми транспортними послугами, адже має власний автопарк, у складі якого 10 вантажних автомобілів загальною вантажністю 20 т. Тарифи на перевезення СЗМ вантажними автомобілями ТОВ «Лубенський молочний завод» подані в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

**Тарифи на перевезення СЗМ автомобілями власності ТОВ
«Лубенський молочний завод»**

Автомобіль	Ціна за 1 км у межах України	Ціна за 1 км закордоном (експедиція врахована)
Оснащений рефрижератором, 20 т	21 грн (0,7 євро)	31 (1,1 євро)
Неоснащений рефрижератором, 20 т	15 грн (0,5 євро)	22 (0,73 євро)

Отже, покупець, може скористатися транспортними послугами ТОВ «Лубенський молочний завод» або ж замовити послуги будь-якої іншої транспортної компанії.

Розділ 7 - Аналіз ризиків. Для аналізу ризиків реалізації СЗМ ТОВ «Лубенський молочний завод» до Польщі було методичку оцінки STAR (Strategic technology assessment review).

Оцінка ризиків з урахуванням невизначеності проводиться за допомогою таблиць, де зазначається різна класифікація ризиків. У них передбачені експертні оцінки важливості конкретного фактору для проекту, рівня ризику по кожному фактору, а також розрахунок добутку важливості фактора на оцінку ризику по ньому для узагальнення. Оцінку важливості конкретного фактору пропонується здійснювати за такою шкалою [27]:

- 0,80 - дуже сильний вплив фактору на проект;
- 0,40 - сильний вплив фактору на проект;
- 0,20 - помірний вплив фактору на проект;
- 0,10 - слабкий вплив фактору на проект;
- 0,05 - дуже слабкий вплив на проект.

Оцінку рівня ризиків пропонується проводити в діапазоні від нуля до десяти. В якості орієнтовних критеріїв можна запропонувати наступні [27]:

- 0-1 бал - впевненість у відсутності ризику;
- 2-4 бали - впевненість скоріше у відсутності ризику, ніж у наявності;
- 5 балів - позиція щодо ризику не визначена;
- 6-8 балів - впевненість скоріше у наявності ризику, ніж у відсутності;
- 9-10 балів - впевненість у високому ризику.

Отримані оцінки зводяться до загальної за формою, представленою в таблиці 2.7. Рівні ризикованості в таблиці встановлені відповідно до європейської практики. Автори відзначають, що оцінки в 5 балів більшості

факторів відповідають ймовірності успіху 0,85-0,90, а оцінки в один бал звичайно корелюються з імовірністю успіху менше 0,10.

Таблиця 2.7

Зведена оцінка ризикованості проекту

Загальний рівень ризикованості проекту	Сума балів	Відношення оціненого рівня до граничного
Безризиковий проект	0-125	0,0-0,1
Проект з низьким ризиком	125-375	0,1-0,3
Проект з середнім ризиком	375-750	0,3-0,6
Проект з високим ризиком	750-938	0,6-0,75
Проект з повним ризиком	938-1250	0,75-1,0

Здійснивши експертну оцінку ризиків варіанту проекту, використовуючи методику оцінки STAR можна спостерігати, що загальний рівень ризикованості проекту становить 184,5. А отже, даний проект є з низьким рівнем ризику і може бути впровадженим на підприємстві.

Визначимо середньозважену оцінку рівня ризикованості по кожній групі ризиків. Для цього використовуємо формулу :

$$W = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n B_i \cdot W_i \quad (2.1)$$

де W - середньозважена оцінка групи ризиків,

B_i - показник важливості фактору i ,

W_i - експертна бальна оцінка ризику по фактору i ,

n - загальна кількість факторів в групі ризиків, що розглядається.

Результати обчислень подані у таблиці 2.8

Таблиця 2.8

Середньозважена оцінка рівня ризикованості по кожній групі ризиків

Назва групи ризиків	Середньозважена оцінка
1	2
Ризики неправильної оцінки попиту	1,81
Ризики, пов'язані з характером стратегії проникнення на ринок	1,13
Ризики блокування входження підприємства в нову галузь	1,68
Ризики, пов'язані з характером конкуренції	3,57
Ризики переоцінки стійкості проекту	0,77

1	2
Ризики переоцінки політики підприємства щодо забезпечення відповідності стандартам	0,98
Ризики переоцінки можливостей комерціалізації розробки	1,83
Ризики по оцінці витрат комерціалізації продукції	1,03
Ризики, пов'язані з новизною галузі, в якій підприємство планує реалізацію проекту	0,70
Ризики, пов'язані з переоцінкою додаткових можливостей розробки	0,33
Ризики потенційних втрат	2,16
Ризики недооцінки витрат на розробку	1,51
Ризики невизначеності зовнішнього середовища проекту	2,08
Ризики невизначеності внутрішнього середовища проекту	0,79

За результатами співвідношення важливості конкретного ризикового фактору для проекту та експертної оцінки рівня ризику по ньому складемо матрицю ризиків. (табл. 2.9)

Матриця оцінки ризиків проекту

		Оцінка ризику по фактору				
		[0, 1]	[2, 4]	5	[6, 8]	[9, 10]
1		2	3	4	5	6
Важливість фактору	0,8		2.4, 4.1, 8.4	2.6, 3.9, 5.6, 12.11	5.1, 5.2, 8.3,12.4, 12.13,13.9, 14.1, 14.5	
	0,4	2.5,3.1, 7.4, 11.1	2.8, 3.3, 3.5, 3.8, 4.6, 5.3,7.5, 9.1, 9.6, 9.7, 9.10, 11.4, 12.8, 12.9, 13.3, 13.4, 13.5,13.6, 14.6, 14.9, 15.1, 15.12, 15.14	2.2.2.7,	5.4, 6.1.7.7,	
	0,20	11.2	4.5,	7.1, 7.2,7.3, 9.2, 9.5,	9.11, 10.1, 10.2, 12.3, 12.14, 13.7, 14.11, 15.3, 15.2, 15.4, 15.5, 15.6, 15.7, 15.11,	

	0,10	8.6, 10.3, 11.3, 13.2, 14.7, 14.8, 15.10	8.5, 9.4, 9.8, 10.4, 12.1, 12.2, 12.7, 13.10, 15.9, 15.13			
	0,05	2.3.3.4, 3.6, 3.7, 4.4, 6.2, 6.3, 6.4, 6.6, 7.6, 11.5, 11.6, 14.12				

Умовні позначення:

	Високий ризик
	Помірний ризик
	Низький ризик

Отже, спираючись на матрицю ризиків, складемо карту ризиків, що потрапили до зони високого ризику (табл. 2.10). Ризики в ній розподілимо в залежності від їх пріоритетів - від найбільш до найменш загрозливого. Факторами, що потрапили до зони низького ризику, можемо знехтувати.

Таблиця 2.10

Карта ризиків проекту

Пріоритет ризикового фактора	Код та назва ризикового фактора	Група ризиків	Важливість фактора, (0- 1)	Оцінка ризиків в балах, (0-10)	Оцінка з урахуванням важливості
1	2	3	4	5	6
1	2	3	5	6	7=5 6
1.	5.1	5	0.8	8	6,4
2.	5.2	5	0.8	8	6,4
3.	12.13	12	0.8	8	6,4
4.	14.1	14	0.8	7	5,6
5.	14.5	14	0.8	7	5,6
6.	8.3	8	0.8	6	4,8
7.	12.4	12	0.8	6	4,8
8.	13.9	13	0.8	6	4,8
9.	2.6	2	0.8	5	4
10.	3.9	3	0.8	5	4
11.	5.6	5	0.8	5	4
12.	12.11	12	0.8	5	4
13.	8.1	8	0.4	8	3,2
14.	15.8	15	0.4	7	2,8

Продовження таблиці 2.10

1	2	3	4	5	6
15.	2.1	2	0.4	6	2,4
16.	3.2	3	0.4	6	2,4
17.	4.2	4	0.4	6	2,4
18.	4.3	4	0.4	6	2,4
19.	5.7	5	0.4	6	2,4
20.	6.5	6	0.4	6	2,4
21.	12.5	12	0.4	6	2,4
22.	14.2	14	0.4	6	2,4
23.	14.3	14	0.4	6	2,4
24.	14.4	14	0.4	6	2,4
25.	14.13	14	0.4	6	2,4

Як видно з таблиці 2.10 найбільша кількість ризикових факторів потрапила в групу помірного ризику, в групі високого ризику лише 25 показника. Заходи запобігання та реагування на дані ризики наведено в таблиці 2.11.

40

Таблиця 2.11

Програма запобігання та реагування на ризики проекту

Група ризиків	Код та назва ризикового фактора	Пріоритет, який отримав фактор	Метод управління	План запобігання для групи ризиків
1	2	3	4	5
5. Ризики, пов'язані з характером конкуренції	5.1. Ризик сильного конкурентного впливу на цільових ринках підприємства	1	Методи локалізації ризику – підвищений контроль	- підвищення якості товарів; - збільшення в обсязі - підвищення ефективності маркетингової комунікативної політики
	5.2. Ризик впливу сильних конкурентів	2		
14. Ризики невизначеності зовнішнього середовища проекту	14.1. Через невизначеність попиту на продукт	4	Методи дисипації (розсіювання) ризику	Заклучення форвардних контрактів з контрагентами
	14.5. Через невизначеність максимальної ціни, на яку можна розраховувати	5		

1	2	3	4	5
12. Ризики потенційних втрат	12.13. У збутовій діяльності 12.4. У маркетинговій діяльності	3 7	Методи локалізації ризику - підвищений контроль	Створення резервів ресурсів на покриття непередбачених витрат
8. Ризики переоцінки можливостей комерціалізації розробки	8.3. Ризик переоцінки тісних взаємин з перспективними споживачами	6	Методи локалізації ризику - підвищений контроль	Виробляти СЗМ не у великих кількостях, щоб у разі відсутності споживачів, ТОВ «Лубенський молочний завод» мало змогу реалізувати продукцію на інші ринки.

Отже, оцінка ризиків дала змогу проаналізувати середовище функціонування підприємства та розробити програму запобігання ризикам, які можливо передбачити.

2.3. Прогнозування фінансових результатів внаслідок реалізації запропонованих заходів

Розрахуємо очікувану ефективність зовнішньоекономічної угоди - експорт 6000 кг СЗМ ТОВ «Лубенський молочний завод» до Польщі (табл. 2.12) на основі умов поставки EXW.

Таблиця 2.12

Показники оцінки ефективності угоди

Назва показника	Формула обчислення	Розрахунок	Кінцевий результат	Примітка
1	2	3	4	5
Ціна 1000 кг. експортованого товару з урахуванням цінових знижок, євро	$Цз = БЦ - ЦЗ$	$Цз \text{ мед} = 2087,1 - 0 = 2087,1$	2087,1 євро	БЦ - базова ціна пропозиції; ЦЗ - цінова знижка
Загальна вартість експортованої партії	$Зс = Цз \times Кз$	$Зс = 2087,1 \times 6 = 12522,6$ євро	12522,6 євро (включає собівартість)	Кз - кількість імпортованих одиниць товару

Продовження таблиці 2.12

1	2	3	4	5
Сума можливого прибутку по експортованій партії	$P_c = (U_T \times 3c)/100$	$P_c = (25 \times 12\,522,6)/100$	3130,65 євро	Ут - середній рівень торговельної надбавки
Можлива загальна сума реалізації експортованої партії	$P_c = 3c$	$P_c = 2087,1 \times 6 = 12\,522,6$ євро	12522,6 євро	
Скоригований рівень витрат на експортовану партію, %	$B_k B_c B_t + (B_k \times 100)/P_c$	$B_k = 20\% - 15\% + (0 \times 100)/12\,522,6$	5%.	Вс - середній рівень витрат по даній групі товарів, %; Вт -транспортні витрати, %; Вк -конкретні витрати на транспортування партії
Сума можливих витрат обігу за угодою 42	$B_o = (B_k \times P_c)/100$	$B_o = (12\,522,6 \times 5,5)/100$	688,74 євро	Во - можливі витрати обігу за угодою
Сума можливого балансового прибутку за угодою	$P_y = P_c - 3c - B_o$	$P_y = 12\,522,6 - 9391,95688,74 = 2\,441,91$	2441,91 євро	
Сума можливого чистого прибутку за угодою	$P_{ch} = P_y \times (100 - C_n)/100$	$P_{ch} = 2\,441,91 \times (100 - 18)/100$	2002,37 євро	Сп - ставка податку на прибуток
Рівень чистого прибутку за угодою щодо загальної вартості експортованої партії, %	$P_z = (P_{ch} \times 100)/3c$	$P_z = (2002,37 \times 100)/12\,522,6$	15,9 %	

Після розрахунків та аналізу було визначено ефективність даної конкретної операції - експортування партії СЗМ з прогнозованим прибутком у розмірі 2002,37 євро на партію в обсязі 6000 кг. Рівень чистого прибутку за угодою щодо загальної вартості експортованої партії становить 15,9%, що є позитивним показником для підприємства, яке здійснює діяльність на ринку молочних продуктів.

Висновки до розділу 2

У ході дослідження було здійснено формування плану розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод». Було сформовано 2 сценарії розвитку - виходу на два перспективні закордонні ринки збуту із продукцією підприємства - сухе знежирене молоко. Розробка сценаріїв розвитку була необхідною через високу мінливість ринку й необхідністю мати додаткові варіанти для розширення ЗЕД підприємства.

У ході дослідження було встановлено, що вихід підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» на ринок СЗМ країни ПАР є комплексним процесом, який потребує ще додаткових досліджень підприємством перед безпосереднім початком експортних процедур. Тому для подальшої розробки експортного плану було запропоновано сконцентруватися на ринку Польщі.⁴³ Експорт до цієї країни є складним процесом, що пов'язано з високими вимогами до імпортової продукції в ЄС. Але попри це даний ринок є більш вивченим, ніж ринок ПАР, що є менш ризикованим для підприємства.

Розробка експортного плану дає оцінку можливостей підприємства та підтвердження його серйозних намірів щодо експорту продукції до ЄС, а саме до Польщі. Даний документ - це запорука успіху пошуку покупця на СЗМ виробництва ТОВ «Лубенський молочний завод». Адже потенційні контрагенти звертають увагу на історію підприємства, його експортний досвід, потужність виробництва, відповідність вимогам щодо якості й безпеки й інших факторів, які могли б вплинути на успіх налагодження експортних операцій.

Було проведено економічну оцінку ефективності реалізації партії СЗМ до Польщі, яка дала змогу встановити, що рентабельність даної угоди близько 15%. Враховуючи специфіку молочної галузі такий показник показує економічну вигоду для підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» та дозволяє йому розпочати пошук покупця на першу партію СЗМ у розмірі 6000 кг.

ВИСНОВКИ

У першому розділі було проведено детальний аналіз господарської та зокрема експортної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» за 2017-2019 роки. Проведене дослідження показало, що продукція випускається під ТМ «Гармонія» - добре знаний бренд серед українських споживачів. Асортимент товарів налічує понад 200 позицій.

ТОВ «Лубенський молочний завод» очолює генеральний директор. Він несе особисту відповідальність за діяльність підприємства, відповідає за політику і рішення керівництва та їх реалізацію. Кожен функціональний керівник отримує чіткі керівні функції.

ТОВ «Лубенський молочний завод» є досить успішним підприємством на ринку молочної продукції. Його діяльність є прибутковою та рентабельною.
Також підприємство є ліквідним та фінансово стійким.

Підприємство є експортоорієнтованим, географія експорту диверсифікована.

Експорт продукції підприємства у 2019 році переважав до країн СНД, що пов'язано зі спрощеною системою стандартизації, це в свою чергу позитивно впливає на швидкість збуту та на рівень експортних витрат. По показникам ефективності експорту підприємство має позитивні тенденції.

У розділі 2 було здійснено формування плану розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод». Було сформовано 2 сценарії розвитку – виходу на два перспективні закордонні ринки збуту із продукцією підприємства – сухе знежирене молоко. Розробка сценаріїв розвитку була необхідною через високу мінливість ринку й необхідністю мати додаткові варіанти для розширення ЗЕД підприємства.

У ході дослідження було встановлено, що вихід підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» на ринок СЗМ країни ПАР є комплексним процесом, який потребує ще додаткових досліджень підприємством перед безпосереднім початком експортних процедур. Тому для подальшої розробки

експортного плану було запропоновано сконцентруватися на ринку Польщі. Експорт до цієї країни є складним процесом, що пов'язано з високими вимогами до імпоротної продукції в ЄС. Але попри це даний ринок є більш вивченим, ніж ринок ПАР, що є менш ризикованим для підприємства.

Розробка експортного плану дає оцінку можливостей підприємства та підтвердження його серйозних намірів щодо експорту продукції до ЄС, а саме до Польщі. Даний документ - це запорука успіху пошуку покупця на СЗМ виробництва ТОВ «Лубенський молочний завод». Адже потенційні контрагенти звертають увагу на історію підприємства, його експортний досвід, потужність виробництва, відповідність вимогам щодо якості й безпеки й інших факторів, які могли б вплинути на успіх налагодження експортних операцій.

Було проведено економічну оцінку ефективності реалізації партії СЗМ до Польщі, яка дала змогу встановити, що рентабельність даної угоди близько 15%. Враховуючи специфіку молочної галузі такий показник показує економічну вигоду для підприємства ТОВ «Лубенський молочний завод» та дозволяє йому розпочати пошук покупця на першу партію СЗМ у розмірі 6000 кг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Веб-сайт міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
2. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3.: навч. посібн. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. - К. : Центр учбової літератури, 2018. - 356 с.
3. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О. П. Гребельник. – 5-те вид., перероб. та допов. ; Університет ДФС України. – Ірпінь : 2019. – 410 с.
4. Динаміка ринку молока. Режим доступу: <https://infagro.com.ua/ua/molochna-dynamika/>
5. Закон України від 05.02.92 р. за № 2097-ХП «Про Єдиний митний⁴⁶ тариф».
6. Закон України від 26.06.91 № 1262-ХП «Про митну справу».
7. Закон України від 23.09.94 р. за № 185/94-ВР «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті».
8. Закон України від 16.04.91 р. за № 959-ХП «Про зовнішньоекономічну діяльність»
9. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник / Ю. Г. Козак, Є. В. Савельєв [та інш.] – 6-е вид., перероб. та доп. / ред. Ю. Г. Козак – Київ: ЦУЛ, 2019. – 292 с.
10. Євроінтеграційний портал. Режим доступу: <https://eu-ua.org/eksport-yes/moloka-ta-molochnoi-produktsii>
11. Євроінтеграційний портал. Режим доступу: <https://eu-ua.org/>
12. Козак Ю.Г., Сукач О.О., Бурлаченко Д.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.: навч. посіб. / Ю.Г. Козак, О.О. Сукач, Д. М. Бурлаченко - К.: Центр учбової літератури, 2020. - 268 с.
13. Котлер Ф. Маркетинг 4.0. / Ф. Котлер. – Київ: КМ-Букс, 2018. – 208 с.

14. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / О. В. Ольшанський, Л. М. Яцун, В. М. Селютін. – Х. : ХДУХТ, 2019. – 103 с.
15. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (для магістрів) : навч. посібник / К. В. Ковтуненко, О. М. Коваленко, О. В. Станіславик [та ін.] ; за ред. К. В. Ковтуненко ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Київ, 2018. – 505 с.
16. Особливості складання бізнес-плану зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/16_NTP_2008/Economics/33202.doc.htm
17. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.
18. Офіційний сайт Державної митної служби України. Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua>.
- ⁴⁷ 19. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України. Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua/>.
20. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
21. Офіційний сайт Державної служби експортного контролю. Режим доступу: <http://www.dsecu.gov.ua>.
22. Інтернет-портал для управлінців. Режим доступу: <http://www.management.com.ua>.
23. Офіційний сайт Світової організації торгівлі (World Trade Organization). Режим доступу: <https://www.wto.org>.
24. Офіційний сайт ТОВ «Лубенський молочний завод» Режим доступу: <https://garmonija.ua/>
25. Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Режим доступу: <https://buklib.net/books/22528/>
26. Практичний довідник експортера молочної продукції. Режим доступу: <https://regionet.org.ua/files/Dairy20directory20for20exporter1.pdf>

27. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Тернопіль, 2017. - 137 с.
28. Шубравська О. В. Розвиток ринку молока і молочної продукції: світові тенденції і вітчизняні перспективи [Електронний ресурс] / О. В. Шубравська, Т. В. Сокольська. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/935/1/rozvytok_%20rynku.pdf.
29. Яцун Л. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навч. посібник / Л. М. Яцун, О. В. Ольшанський, В. М. Селютін. – Харків : ХДУХТ 2018. – 296 с.
30. OECD-FAO Agricultural Outlook 2016-2025. Режим доступу: <http://www.fao.org/3/a-i5778e.pdf>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця А1

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2015 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

180100

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	8	8
накопичена амортизація	1002	8	8
Незавершені капітальні інвестиції	1005	311	651
Основні засоби	1010	20545	20466
первісна вартість	1011	38921	42931
знос	1012	18376	22465
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	260	260
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	1132	40
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	1890	3665
Усього за розділом I	1095	24138	25082

Продовження табл. А1

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6201	9833
Виробничі запаси	1101	4476	6043
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	1558	3565
Товари	1104	167	225
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1425	7442
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	46	9
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	115	95
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	762	648
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2424	4078
Готівка	1166	87	142
Рахунки в банках	1167	2337	3936
Витрати майбутніх періодів	1170	6	6
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	149	20
Усього за розділом II	1195	11128	22131
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	35266	47213

Продовження табл. А1

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3203	3203
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	3092	3092
Додатковий капітал	1410	12530	18243
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	2171	2483
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9986	15682
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	30982	42703
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:	1531	0	0
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	0	0
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	1248	1358
розрахунками з бюджетом	1620	892	1537
у тому числі з податку на прибуток	1621	539	966
розрахунками зі страхування	1625	192	150
розрахунками з оплати праці	1630	499	582
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	60	68
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	1374	237
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	19	578
Усього за розділом III	1695	4284	4510

Закінчення табл. А1

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	35266	47213

Примітки: Фінансова звітність за 2015р. Складена відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан і результати діяльності підприємства.

Бухгалтерський облік активів та пасивів підприємства ведеться з дотриманням принципів нарахування та безперервності. Основні засоби відображені в підсумку "Балансу" за залишковою вартістю. Підприємством використовується прямолінійний метод нарахування амортизації. Капітальні інвестиції відображені в обліку по первісній вартості, тобто за фактичними витратами на їх придбання. Нематеріальні активи відображені в "Балансі" підприємства за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації. Амортизація нематеріальних активів усіх груп нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Для оцінки запасів, відображених у фінансовій звітності на початок і кінець звітного періоду, застосовано їх первісну вартість. При передачі запасів у виробництво, їх оцінка здійснювалась за методом середньозваженої собівартості. Собівартість реалізованої готової продукції розраховувалась по фактичній собівартості з використанням методу середньозваженої собівартості. В звітному періоді поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги визнавалась активом одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції та оцінювалась за первісною вартістю. Обрана облікова політика підприємства відповідає вимогам діючого законодавства.

Фінансові інвестиції минулих років з урахуванням зменшення корисності в сумі 260 тисяч гривень складають придбані акції та частки інших суб'єктів господарювання. У звітному році товариство не здійснювало додаткових фінансових інвестицій.

Інші необоротні активи в сумі 3665 тисяч гривень складаються з грошових коштів, які не можуть бути використані протягом дванадцяти місяців з дати балансу, розмішених Товариством на депозитних рахунках у банку строком понад 1 рік.

По р. 1155 Балансу відображені розрахунки з різними дебіторами по виданим позикам в сумі 509тис.грн. та відшкодування збитків в сумі 139тис.грн.

Резерв сумнівних боргів в Товаристві створений в сумі 220 тисяч гривень.

р.1190 - Інші оборотні активи 20тис.грн складаються з податкових зобов'язань з ПДВ та отриманих авансів;

р. 1660 - поточні забезпечення - 237тис.грн складаються з нарахованих забезпечень для виплат відпусток;

р. 1690 - інші поточні зобов'язання в сумі 578 тис.грн складаються з суми податкового кредиту на додану вартість, на суму якого підприємство набуло право зменшити податкове зобов'язання

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2015 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	159028	114733
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(132536)	(95434)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	26492	19299
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	4930	1574
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(2807)	(2299)
Витрати на збут	2150	(10020)	(8304)
Інші операційні витрати	2180	(2653)	(2670)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	15942	7600
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	1	17
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(3)	(7)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	15940	7610
збиток	2295	(0)	(0)

Закінчення табл. А2

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(3420)	(786)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	12520	6824
збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	12520	6824

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	109053	86757
Витрати на оплату праці	2505	14895	12336
Відрахування на соціальні заходи	2510	5336	4376
Амортизація	2515	4361	3818
Інші операційні витрати	2520	2676	831
Разом	2550	136321	108118

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	305017	305017
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	305017	305017
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	41,05	22,37
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	41,05	22,37
Дивіденди на одну просту акцію	2650	2,62	1,91

Примітки: Фінансова звітність за 2015р. Складена відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про результати діяльності підприємства.

При визначенні доходу в звітному періоді використовувався метод нарахування. Доходи визначаються у бухгалтерському обліку і звітності в момент виникнення, незалежно від дати надходження коштів. Витрати у звітному періоді визначались одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони були здійснені. Надзвичайних доходів та витрат на підприємстві не було. За результатами діяльності у 2015р. Товариство одержало чистий прибуток в сумі 12520 тис. грн., рішення про напрями використання якого буде прийнято на загальних зборах акціонерів, що відбудуться у 2016р.

Пояснення до змісту окремих рядків звіту:

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2017 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	8	8
накопичена амортизація	1002	8	8
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2214	5866
Основні засоби	1010	25321	26604
первісна вартість	1011	52054	58252
знос	1012	26733	31648
Інвестиційна нерухомість	1015	15	23
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	37	54
знос інвестиційної нерухомості	1017	22	31
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	260	260
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	46	275
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	2427	343
Усього за розділом I	1095	30283	33371

Продовження табл. А3

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	12253	14805
Виробничі запаси	1101	7571	7203
Незавершене виробництво	1102	0	4
Готова продукція	1103	4436	7304
Товари	1104	245	294
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1626	1984
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2176	1606
з бюджетом	1135	306	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	298	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	166	144
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	687	299
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	7607	12016
Готівка	1166	183	290
Рахунки в банках	1167	7424	11726
Витрати майбутніх періодів	1170	5	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	47	44
Усього за розділом II	1195	24873	30898
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	55156	64269

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3203	3203
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	3092	3092
Додатковий капітал	1410	28672	35896
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	3109	3539
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11763	11642
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	49839	57372
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:	1531	0	0
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	0	0
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	1521	2198
розрахунками з бюджетом	1620	965	1010
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	525
розрахунками зі страхування	1625	177	207
розрахунками з оплати праці	1630	794	981
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	0	349
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	86	336
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	1035	1618
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	739	198
Усього за розділом III	1695	5317	6897

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	55156	64269

Примітки: Фінансова звітність за 2017р. складена відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан і результати діяльності підприємства.

Бухгалтерський облік активів та пасивів підприємства ведеться з додержанням принципів нарахування та безперервності. Основні засоби відображені в підсумку "Балансу" за залишковою вартістю. Підприємством використовується прямолінійний метод нарахування амортизації. Капітальні інвестиції відображені в обліку по первісній вартості, тобто за фактичними витратами на їх придбання. Нематеріальні активи відображені в "Балансі" підприємства за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації. Амортизація нематеріальних активів усіх груп нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Для оцінки запасів, відображених у фінансовій звітності на початок і кінець звітного періоду, застосовано їх первісну вартість. При передачі запасів у виробництво, їх оцінка здійснювалась за методом середньозваженої собівартості. Собівартість реалізованої готової продукції розраховувалась по фактичній собівартості з використанням методу середньозваженої собівартості. В звітному періоді поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги визнавалась активом одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції та оцінювалась за первісною вартістю. Обрана облікова політика підприємства відповідає вимогам діючого законодавства.

Фінансові інвестиції минулих років з урахуванням зменшення корисності в сумі 260 тисяч гривень складають придбані акції та частки інших суб'єктів господарювання, з них інвестиції на суму 244 тис.грн. обліковуються за собівартістю, а 16 тис.грн. за справедливою вартістю. У звітному році товариство не здійснювало додаткових фінансових інвестицій.

Інші необоротні активи в сумі 343 тисяч гривень складаються з грошових коштів, які не можуть бути використані протягом дванадцяти місяців з дати балансу, розміщених Товариством на депозитних рахунках у банку строком понад 1 рік.

По р. 1155 Балансу відображені розрахунки з різними дебіторами по виданим позикам в сумі 186 тис.грн. та відшкодування збитків в сумі 70 тис.грн., розрахунки іншими дебіторами 7 тис та розрахунки по соціальному страхуванню 36 тис грн.

По р. 1190 Інші оборотні активи 44 тис. грн., – податкові зобов'язання з ПДВ з отриманих авансів.

р.1690 - інші поточні зобов'язання в сумі 198 тис. грн.:

– суми податкового кредиту на додану вартість на які підприємство набуло право зменшити податкове зобов'язання - 151 тис грн.,

- розрахунки з іншими кредиторами 47 тис. грн.

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2017 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	237295	183810
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(207058)	(157780)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	30237	26030
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	1737	2708
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(4675)	(3663)
Витрати на збут	2150	(13746)	(11928)
Інші операційні витрати	2180	(3252)	(2642)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	10301	10505
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	42	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(4)	(13)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	10339	10492
прибуток			
збиток	2295	(0)	(0)

Закінчення табл. А4

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1861)	(1892)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	8478	8600
збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	8478	8600

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	183063	139668
Витрати на оплату праці	2505	25337	20335
Відрахування на соціальні заходи	2510	5503	4386
Амортизація	2515	5248	4445
Інші операційні витрати	2520	4808	2925
Разом	2550	223959	171759

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	305017	305017
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	305017	305017
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	27,8	28,2
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	27,8	28,2
Дивіденди на одну просту акцію	2650	3,08	4,8

Примітки: Фінансова звітність за 2017р. Складена відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про результати діяльності підприємства.

При визначенні доходу в звітному періоді використовувався метод нарахування. Доходи визначаються у бухгалтерському обліку і звітності в момент виникнення, незалежно від дати надходження коштів. Витрати у звітному періоді визначались одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони були здійснені.

Надзвичайних доходів та витрат на підприємстві не було. За результатами діяльності у 2017р. Товариство одержало чистий прибуток в сумі 8478 тис.грн., рішення про напрями використання якого буде прийнято на загальних зборах акціонерів, що відбудуться у 2018р.

Пояснення до змісту окремих рядків звіту:

Таблиця А5

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2019 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	8	8
накопичена амортизація	1002	8	8
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6178	597
Основні засоби	1010	25648	29907
первісна вартість	1011	61825	71359
знос	1012	36177	41452
Інвестиційна нерухомість	1015	2	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	39	39
знос інвестиційної нерухомості	1017	37	39
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	260	260
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	289	419
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	15060	23836
Усього за розділом I	1095	47437	55019
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	14661	15543
Виробничі запаси	1101	7117	10843
Незавершене виробництво	1102	1	45
Готова продукція	1103	7224	4313
Товари	1104	319	342
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2132	1639
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1561	4771
з бюджетом	1135	59	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	57	0

Продовження табл. А5

Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх	1145	145	225
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	294	501
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	5755	11217
Готівка	1166	326	190
Рахунки в банках	1167	5429	11027
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	65	203
Усього за розділом II	1195	24672	34099
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	72109	89118
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3203	3203
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	3092	3092
Додатковий капітал	1410	43780	49797
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	3963	4329
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10186	17670
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Вилучений капітал	1430	(0)	()
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	64224	78091
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:	1531	0	0
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	0	0
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	2367	2604
розрахунками з бюджетом	1620	1001	2283
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	760
розрахунками зі страхування	1625	321	318
розрахунками з оплати праці	1630	1310	1498

Закінчення табл. А5

Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	517	1308
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з	1640	196	152
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	1971	2357
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	202	507
Усього за розділом III	1695	7885	11027
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного	1800	0	0
Баланс	1900	72109	89118

Таблиця А6

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	260585	246985
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(209472)	(214618)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	51113	32367
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	2874	4023
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(9226)	(5357)
Витрати на збут	2150	(21214)	(16498)
Інші операційні витрати	2180	(5285)	(5663)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	18262	8872

Закінчення табл. А6

прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	21	108
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(1)	(42)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	18282	8938
прибуток			
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(3469)	(1609)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:	2350	14813	7329
прибуток			
збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	14813	7329

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	180786	184697
Витрати на оплату праці	2505	40012	31795
Відрахування на соціальні заходи	2510	8797	7009
Амортизація	2515	5542	5425
Інші операційні витрати	2520	4196	7926
Разом	2550	239333	236852

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	305017,00	305017,00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	305017,00	305017,00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	48,56	24,03
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	48,56	24,03
Дивіденди на одну просту акцію	2650	3,10	0,56
Примітки: д/н			

УКРАЇНА
ВИПРОБУВАЛЬНИЙ ЦЕНТР ДЕРЖАВНОГО НАУКОВО – ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ
З ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ВЕТЕРИНАРНО – САНІТАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Україна, 03151 м. Київ, вул. Донецька, 30.
 тел.243-37-54, 243-39-26

2Н489
 ДСТУ ISO/IEC 17025

ДНДЛДВСЕ
 атестований у державній
 метрологічній системі
 Укрметрестандартом
 Свідоцтво про атестацію
 № ПП-382/13

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК № 011600 е/16
« 14 » вересня 2016 р.

Об'єкт(и) випробувань та ідентифікаційний(і) номер(и): 011600e/1/16-Масло солодковершкове "Екстра" 82,5 % жиру.
Дата та місце відбору: 12.09.2016 р., ТОВ "Лубенський молочний завод", вул. Індустріальна, 2, м. Лубни, Полтавська обл. Експедиція, камера № 5, температура -12-18 °С. Відібрано директором Лубенської РДЛВМ Білущенко Т.С., головним спеціалістом відділу безпечності харчових продуктів та ветеринарії Управління Держпродспожислужби в м. Лубни. Олійник І.С., в присутності начальника департаменту ЛК та ПС ТОВ "Лубенський молочний завод" Вільхової І.В.
Акт відбору зразків від 12.09.2016 р. № 102
Дата надходження зразка: 12.09.2016 р. о 11 год. 11 хв.
Відбір зразків згідно: «Порядку відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень» від 14 червня 2002 р. № 833.
Виробник: ТОВ "Лубенський молочний завод", Україна.
Дата виготовлення: 011600e/1/16-09.09.2016 р. Відповідно термін придатності згідно нормативної документації: за відносної вологості повітря не більше 80 % при температурі зберігання від -12 °С до -18 °С- 12 місяців.
Маса (об'єм) партії, з якої відібрано зразки: 011600e/1/16-21.0 т.
Назва та адреса замовника: ТОВ "Лубенський молочний завод", м. Лубни, Полтавська обл.
Якісне посвідчення: 011600e/1/16-№ 2 від 09.09.2016 р.
Мета випробувань: Перевірка відповідності зразку 011600e/1/16-Масло солодковершкове "Екстра" 82,5 % жиру за вмістом антибіотиків, хлорамфеніколу відповідно до Плану Державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження на 2016 рік (затверджено наказом Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України від 04.12.2015 р. № 2452).
Термін проведення випробувань: 12.09.2016 р. - 14.09.2016 р.

011600e/1/16-Масло солодковершкове "Екстра" 82,5 % жиру
Антибіотики

Найменування показника та одиниці вимірювання	МДР за нормативними документами	Результати випробувань	Позначення ІД на метод випробувань	Невизначеність вимірювання	Відмітка про відповідність
Доксипіклин, мкг/кг	< 100	< 4	ПВ ДНДЛДВСЕ 5.4-124	-	Відповідає
Окситетрациклин, мкг/кг	< 100	< 7	ПВ ДНДЛДВСЕ 5.4-124	-	Відповідає
Пеніцилін, мкг/кг	< 4	< 1	ПВ ДНДЛДВСЕ 5.4-124	-	Відповідає
Стрептоміцин, мкг/кг	< 300	< 58,7	ПВ ДНДЛДВСЕ 5.4-124	-	Відповідає
Тетрациклин, мкг/кг	< 100	< 8	ПВ ДНДЛДВСЕ 5.4-124	-	Відповідає
Хлортетрациклин, мкг/кг	< 100	< 5,5	ПВ ДНДЛДВСЕ 5.4-124	-	Відповідає

Хлорамфенікол

Найменування показника та одиниці вимірювання	МДР за нормативними документами	Результати випробувань	Позначення ІД на метод випробувань	Невизначеність вимірювання	Відмітка про відповідність
Хлорамфенікол, мкг/кг	< 0,3	< 0,1	ПВ ДНДЛДВСЕ 5.4-81	-	Відповідає

Висновок: Надісланий зразок 011600e/1/16-Масло солодковершкове "Екстра" 82,5 % жиру за вмістом антибіотиків, хлорамфеніколу відповідає Плану Державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження на 2016 рік (затверджено наказом Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України від 04.12.2015 р. № 2452).

Рекомендації щодо реалізації: Діяти згідно чинного законодавства України.

Примітки:

* - чутливість методу (зазначається, при потребі, у стовпці «результат випробувань»)

Результати випробувань стосуються зразку, що пройшов випробування.

Цей експертний висновок не може бути відтворений, тиражований та розповсюджений, повністю чи частково, як офіційний документ без дозволу керівництва ДНДЛДВСЕ

Термін дії експертного висновку: Діє до закінчення терміну реалізації при дотриманні умов зберігання.

Заступник директора ДНДЛДВСЕ

Відповідальний виконавець:

Зав. відділом ОМДРЗОД

Зав. науково-дослідним хіміко-токсикологічним відділом

Пацюк М.В.

Глушенко О.Г.

Світущенко Т.В.

УКРАЇНА

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ
ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
РЕГІОНАЛЬНА ДЕРЖАВНА ЛАБОРАТОРІЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

38751 Полтавська обл., Полтавський район, с. Горбанівка, вул. Миру, 2
тел. (0532) 63-13-38, E-mail: poltavalab@pvl.gov.ua, www.pvl.gov.ua

2H616
ДСТУ ISO/IEC 17025

РДЛВМ в Полтавській області акредитована
Національним агенством з акредитації України на
відповідність вимогам ДСТУ ISO/IEC 17025:2006

РДЛВМ в Полтавській області атестована ДНДЛДВСЕ
на проведення робіт у сфері поширення державного
метрологічного нагляду
Свідчення про атестацію № 45-137/2014

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК № 002211 е/16 « 16 » вересня 2016 р.

Об'єкт(и) випробувань та ідентифікаційний(і) номер(и): 002211 е/16 - масло солодковершкове екстра, 82,5 % жиру, ДСТУ 4399:2005 моноліт по 20 кг.

Фасування: моноліт по 20 кг.

Дата та місце візбору: 12.09.2016 р., ТОВ "Лубенський молочний завод", експедиція, камера № 5, м.Лубни, Полтавської області. Відібрано комісією у складі: головного спеціаліста відділу безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини Управління Держпродспоживслужби в м.Лубни Олійник І.С., спеціаліста ветеринарної медицини Лубенської РДЛВМ Білушенко Т.С.

Температура в товщі продукції на час візбору: для зразків 002211 е/16 - -12°C.

Акт візбору зразків № 101 від 12.09.2016 р.

Дата надходження зразка: 12.09.2016 р. о 10 год. 30 хв.

Вибір зразків згідно: Постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2002 р. № 833 «Про затвердження Порядку відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень».

Виробник: 002211 е/16 - ТОВ "Лубенський молочний завод", м.Лубни, Полтавської області, Україна.

Дата виготовлення: 002211 е/16 - вересень 2016 р. Відповідно термін реалізації згідно нормативної документації 002211 е/16 - при температурі від -12°C до -18°C, при відносній вологості повітря не більше 80 % до вересня 2017 р.

Маса (об'єм) партії, з якої відібрано зразки: 002211 е/16 - 42000,0 кг.

Назва та адреса замовника: ТОВ "Лубенський молочний завод", вул. Індустріальна, 2, м. Лубни, Полтавської обл.

Посвідчення про якість: № 2 від 09.09.2016 р.

Мета випробувань: Перевірка відповідності зразку 002211 е/16 - масло солодковершкове екстра, 82,5 % жиру, ДСТУ 4399:2005 моноліт по 20 кг на наявність генетично-модифікованих організмів відповідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 13.05.2009 р. № 468.

Термін проведення випробувань: 12.09.2016 р. - 16.09.2016 р.

002211 е/16 - масло солодковершкове екстра, 82,5 % жиру, ДСТУ 4399:2005 моноліт по 20 кг

Молекулярно-генетичні випробування

Найменування показника та одиниці вимірювання	МДР за нормативними документами	Результати випробувань	Позначення НД на метод випробувань	Похибка або невизначеність вимірювання**	Відмітка про відповідність
Цільова послідовність 35S промотору вірусу мозаїки кольорової капуста (p35S CaMV) і NOS термінатору T1 плазмиди Agrobacterium tumefaciens (T-NOS), %	Не більше 0,9	не виявлено	(N) ДСТУ ISO 21569:2008	Не визначалась	Відповідає

Висновок: Надісланий зразок 002211 е/16 - масло солодковершкове екстра, 82,5 % жиру, ДСТУ 4399:2005 моноліт по 20 кг за наявністю генетично-модифікованих організмів відповідає Постановою Кабінету Міністрів України від 13.05.2009 р. № 468.

Рекомендації щодо реалізації: Діяти згідно чинного законодавства України.

Примітка:

експертний висновок стосується тільки зразків, підданих випробуванням.

Цей експертний висновок не може бути повністю або частково відтворений, тиражований та розповсюджений як офіційний документ без дозволу Регіональної ДЛВМ в Полтавській області.

* "<" – менше межі виявлення методу;

** – оцінювання невизначеності вимірювань проводиться відповідно до операційної процедури ПЯ_5.4-02. Розрахунок похибки вимірювання проводиться відповідно до вимог на метод дослідження.

(N) – методика знаходиться в галузі акредитації НААУ.

Термін дії експертного висновку: Діє до закінчення терміну реалізації при дотриманні умов зберігання.

Т.в.о. директора

Відповідальні виконавці:

Зав. відділу відбору, реєстрації зразків продукції

Зав. радіологічного відділу

Зав. хіміко-токсикологічного відділу

Аранчій Я.С.

Соломашенко А.М.

Бурлака Т. П.

Ісасва О. О.

УКРАЇНА

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ
ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
РЕГІОНАЛЬНА ДЕРЖАВНА ЛАБОРАТОРІЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

38751 Полтавська обл., Полтавський район, с. Горбанівка, вул. Миру, 2
тел. (0532) 63-13-38, E-mail: poltava@pvl.gov.ua, www.pvl.gov.ua

2Н616
ДСТУ ISO/IEC 17025

РДЛВМ в Полтавській області акредитована
Національним агенством з акредитації України на
відповідність вимогам ДСТУ ISO/IEC 17025:2006

РДЛВМ в Полтавській області атестована ДНДЛДВСЕ
на проведення робіт у сфері поширення державного
метрологічного нагляду
Свідцтво про атестацію № 45-137/2014

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК № 002212 е/16

« 19 » вересня 2016 р.

Об'єкт(и) випробувань та ідентифікаційний(і) номер(и): 002212 е/1/16 - масло солодковершкове екстра, 82,5 % жиру, ДСТУ 4399:2005 моноліт по 20 кг.

Фасування: моноліт по 20 кг.

Дата та місце відбору: 12.09.2016 р., ТОВ "Лубенський молочний завод", експедиція, камера № 5, м.Лубни, Полтавської області.
Відібрано комісією у складі: головного спеціаліста відділу безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини Управління
Держпродспожислужби в м.Лубни Олійник І.С., спеціаліста ветеринарної медицини Лубенської РДЛВМ Білушенко Т.С.

Температура в товщі продукції на час відбору: для зразків 002212 е/1/16 - -12°C.

Акт відбору зразків № 100 від 12.09.2016 р.

Дата надходження зразка: 12.09.2016 р. о 10 год. 30 хв

Відбір зразків згідно: Постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2002 р. № 833 «Про затвердження Порядку відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень».

Виробник: 002212 е/1/16 - ТОВ "Лубенський молочний завод", м.Лубни, Полтавської області, Україна.

Дата виготовлення: 002212 е/1/16 - вересень 2016 р. Відповідно термін реалізації згідно нормативної документації 002212 е/1/16 - при температурі від -12°C до -18°C, при відносній вологості повітря не більше 80 % до вересня 2017 р.

Маса (об'єм) партії, з якої відібрано зразки: 002212 е/1/16 - 42000,0 кг.

Назва та адреса замовника: ТОВ "Лубенський молочний завод", вул. Індустріальна, 2, м. Лубни, Полтавської обл.

Посвідчення про якість: № 2 від 09.09.2016 р.

Мета випробувань: Перевірка відповідності зразку 002212 е/1/16 - масло солодковершкове екстра, 82,5 % жиру, ДСТУ 4399:2005 моноліт по 20 кг за вмістом метилових ефірів жирних кислот відповідно з ГОСТ Р 52253-2004, МУ 4.1/4.2.2484-09; 002212 е/1/16 - масло солодковершкове екстра, 82,5 % жиру, ДСТУ 4399:2005 моноліт по 20 кг за органолептичними показниками, радіологічними показниками, мікробіологічними показниками, фізико-хімічними показниками, за вмістом пестицидів, гормонів, мікотоксинів, токсичних елементів відповідно з ДСТУ 4399:2005.

Термін проведення випробувань: 12.09.2016 р. - 19.09.2016 р.

002212 е/1/16 - масло солодковершкове екстра, 82,5 % жиру, ДСТУ 4399:2005 моноліт по 20 кг

Радіонукліди

Найменування показника та одиниці вимірювання	МДР за нормативними документами	Результати випробувань	Позначення ІД на метод випробувань	Похибка або невизначеність вимірювання**	Відмітка про відповідність
Питома активність цезію-137, Бк/кг, не більше	100	0	(N) Методика вимірювання активності радіонуклідів в есентіаційонном гамма-спектрометре с использованием программного обеспечения Прогресс (ГП «ВНИИФТРИ», 1996)	±4,10	Відповідає

